

Kauno senamiesčio bokštai.

HELSINKIO SEKIMAS

To miesto aktas galėtų būti ir naudingas...

VLiko Tarybos posėdyje balandžio 30 d. (žiūr. Dirvos 20 Nr.) ... "buvo sušaukta ties Helsinkio nutarimais ir dabar lietuvių visuomenėje varoma akcija, kad tie susitarimai signatarų būtų vykdomi... buvo pasisakyta, kad Helsinkio susitarimai sienų nepažeidimo klausimu Lietuvai yra visai nenaudingi. Todėl nesą reikalo lietuviams reikauti, kad tie susitarimai būtų vykdomi."

Iš to išeity, kad dabar sovietams nepaprastai pakėlus muitus dovanų siuntiniams, negalima būtų nurodyti, kad tie muitai pažeidė Helsinkio akto, jei ne raide, tai tikrai dvasią. Būtent "principų, kuriais dalyvaujančios valstybės vadovausis savitarpio santykiuose, deklaracijos VII ir IX skyrius." Pirmasis skyrius kalba apie pagrindines žmogaus teises, o IX sako: "Jos (valstybės) imsis priemonių skatinti sąlygas, palankioms tams, kad ši nauda (ūkinė gerovė) taptų prieinama visiems: jos atsižvelgs į visų interesus mažinti ekonominio išsivystymo lygio skirtumus..." Juk siųsdami siuntinius i Lietuvą mes tik "mažiname ekonominio išsivystymo skirtumus"!

Ir jei Leonidas Brežnevas

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

visąjunginės kompartijos kongrese šių metų vasario mėn. teigė, kad "dabar svarbiausias dalykas yra praktiškai įgyvendinti visus Helsinkio principus ir sutarimus", kodėl negalima iškelti konkretaus muitų klausimo?

Žinoma, jau rimtai kalbant, tai turėtų padaryti JAV Valstybės Departamentas, kuris visus tokius reikalus nori tvarkyti diskrečiai. Argumentas už tai yra faktas, kad Maskva tyliai išleido 130,000 žydų, tačiau kai sen. Jacksonas pasiūlė emigracijos teisę ofi-

cialiai susieti su didžiausio palankumo principu prekyboje, sovietai visai atsisakė kalbėti. Nuo gegužės mėn. jie patvarkė, kad sovietų piliečiai, norį paduoti prašymą išvažiuoti, visų pirma turi atsisakyti buto. Atseit, vizos turi laukti mėnesius, o kartais ir metus po... medžiais ar tiltu!

Valstybės Departamentas, laikydamasis savo diskrecijos noro, entuziastiškai nepritarė, jei patikėti kairiųjų The New Republic, ar net priešinosi (over State Department objections) jei vadovautis dešiniųjų The Review of The News, įstatymui, kuriuo sudaroma 15 narių komisija

Velnias bijo kryžiaus...

ST. PERMINAS

Taikli lietuviška patarlė sako: "bijo, kaip velnias kryžiaus!" Religinės pasakos tvirtina, kad kryžiaus ženklas išvaiko velnius, kipsus, raganas... Dviejų tūkstančių metų bėgyje krikščionybė pavertė antikos kankinimo priemonę — kryžių — kilnios kančios ir skaisčių siekių simboliu. Kryžius tapo gėrio simboliu.

Bet ne taip yra Sovietijoje. Už kryžiaus nešiojimą ten kala ant kryžiaus. Gali būti toleruotas bet koks papuošalinis žetonas, bet kurios formos, tik ne kryžius. Ką bekalbėti, kada kryžius apreiškia žmogaus religingumą!

"Komsomolskaja pravda" (balandžio 14 d.) atidarė sunkiųjų pabūklų ugnį į mažytį kryželį, pastebėtą ant dešimtos klasės mokinės kaklo!

Buvo taip: mokinė atėjo į mokyklos šokių vakarą. Čia pastebėjo, kad ant mergaitės kaklo kaba mažytis auksinis kryželis. Nuščiūvo komjaunimo nuotauka, šokiai, vaisės. Mergaitė buvo komjaunuolė, o ant jos kak-

lo kryželis! Tuo pat prie mergaitės prisistato partiniai pareigūnai ir pareiškia:

— Nuimk tą kryželį! Tu darai gėdą komjaunimui!

Reikalas bematant pasiekė mokyklos administraciją, Komjaunimo rajoninį centrą.

— Aš pirkau šį kryželį, kaip suvenyrą, Kaukaze, — aiškino nelaiminga mergaitė. — Ekskursija buvo Tbilisio mieste, Ten šaltinis vardu "šventasis vanduo". Jaunimas gėrė tą vandenį. Netoli ir juvelyrinė krautuvely. Tarp kitų kulonų, žiedų, auskarų, kryželiai...

Partinė vadovė pareiškė: — Kiekvienas, kas nešioja kryželį, yra religingas. Tas asmuo tiki Dievu. Kryželis nėra juvelyrinis daiktelis, kuriuo galima pasipuošti. Kryželis yra įžūli religingumo demonstracija.

Kaip nuo snieguoto šlaito paleista gniūžtė kamuolys pradėjo riedėti ir didėti. Sukvietė komjaunimo rajoninės organizacijos posėdį. Išsikvietė nelaimingą mergaitę aiškintis, indoktrinuoti, net su grąsa pašalinti ją iš "komsomolo".

Mergaitė parašė laišką spaudai, klausdama ar kryžius gali būti tikrai juvelyrinis papuošalas? Kaip toki, jį pirkto tą lemtingą kryželį.

Bet velnias bijo kryžiaus. Ideologiniai žinovai nustatė: "partietis negali kryžiumi puoštis!"

Tokie prajovai vyksta "velnio karalystėje"...

APAČIOJE: Los Angeles lietuvių jaunimas šoka "Malūną" birželio 13 d. Pabaltiečių tautinių šokių ir dainų šventėje įvykusioje Hollywood Paladium. L. Kanto nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

JAV ambasadoriaus Beirute Francis E. Meloy nužudymas iškėlė įdomų klausimą: kam jis buvo reikalingas? Jis ir jo ekonominių reikalų patarėjas Robert Waring bei šoferis — libanietis buvo nušauti nekie- no žemėje tarp mahometonų ir krikščionių sektoriu Beirute. Reikia manyti, kad ambasadoriaus numatytas vizitas naujam prezidentui Sarkis, kuris dar neina savo pareigų, guvo žinomas tiek mahometonų ir krikščionių saugumui. Už tat sunku prieiti, kad jie buvo tik atsitiktinės aukos.

Palestiniečiai netrūkus paskelbė, kad jį nušovė jų atskalos grupė, kuri jau 1973 metais apiplėšė Bank of America Beiruto skyrių. Bet kodėl? Pirmoji prielaida buvo, kad tai padaryta siekiant iššaukti amerikiečių išsikėlimą Libane. Girdi, toks išsikėlimas suvienytų visus arabus prieš amerikiečius ir Izraelį. Dabar, kaip žinia, arabai ne tik mušasi savo tarpe Libane, bet dar gali kilti karas tarp Sirijos ir Irako, į kurį vienaip ar kitaip dar įsikištų Libija ir net Egiptas. Pre-

zidentui Fordui galėjo niežtėti nagai įsikišti, pasiunčiant į Libaną marinus — JAV plačios visuomenės reakcija galėtų būti palanki, lygiai kaip ir gelbstint prekybinį laivą iš Cambodijos. Už tat galima prileisti, kad prezidentui buvo sunku kol kas pasitenkinti tik pasipiktinimo žodžiais. Jis tačiau tur būt apskaičiavo, kad taip gal bus populiariau. Kiekvienu atveju, demokratų kandidatas į prezidentus Carter pareiškė, kad ir jis kariuomenės nesiųstų.

Galima prileisti, kad Libano krikščionys amerikiečių išsikėlimą sutiktų su džiaugsmu, kaip 1958 metais, kada prez. Eisenhoweris pasiuntė marinus. Tiesą, kol kas juos iš labai blogos būklės išgelbėjo Sirijos prezidentas Assad su... sovietų gamybos tankais. Tačiau juo jie nelabai gali pasitikėti. Juk dar nesenai tas pats Assadas rėmė mahometonus, faktinai — palestiniečių ir kairiųjų koaliciją. Jis pakeitė savo pozicijas ne iš meilės krikščionybei, bet siekdamas sau naudos. "Sutvarkydamas" Libaną, jis tikėjosi pakelti savo populiarumą namuose. Iš to plano kol kas dar nieko neišėjo. Dėl to, kad palestiniečiai parodė neblogą pasipriešinimą, nepaisant to, kad patys neturi tankų. Be to, Irakas pradėjo nedraugiškai telkti savo kariuomenę prie Sirijos sienų. Tuo pačiu laiku kai kurios arabų valstybės iškėlė mintį, kad Libaną pacifikuoti turi jungtinės arabų jėgos. Pirmasis kontingentas tam reikalui jau atskrido į Beirutą iš Libijos. Taip dalykams susiklosčius, prezidentas Assad atsідūrė sunkioje būklėje. Libanas reikalauja daugiau kariuomenės negu jis buvo planavęs, o pačios Sirijos ūkinė būklė yra nepavydėtina. Jam būtų labai reikalingas koks nors netikėtas įvykis, kuris leistų jam, kaip sakoma, išgelbėti 'savo veidą' t. y. prestižą. Kaip matome, daug kas galėtų turėti naudos iš amerikiečių įsikišimo, nors ir savo piliečių evakuacijos priedanga, apie kurią

Santa Monicos LB apylinkės gegužės 22 d. ruošto baliaus meninės programos dalyviai, atlikę komp. Giedros Gudauskienės kūrinius. Iš kairės: pranešėja D. Jasaitytė, sopranas L. Zaikienė, pianistė R. Apeikytė, baritonas H. Paškevičius ir balerina R. Alseikaitė.

L. Kojelio nuotr.

buvo Washingtono dar galvojama šias eilutes rašant.

★

NEWSWEEK apskaičiavimu prezidentas Fordas prieš konvenciją surinks 1.160 delegatų, Reagan — 1.089. Kadangi nominacijai gauti reikalingi 1.130 balsai, Fordas turėtų būti išrinktas pirmu balsavimu. Jei rinkimai įvyktų dabar, pagal Gallupo polių, Carteris juos laimėtų, ta pačia proporcija, kaip Johnsonas prieš Golwaterį.

★

Birželio 27 d. Portugalija rinks prezidentą. Daugiausia šansų turi buvęs kariuomenės štabo viršininkas gen. Antonio Ramalho Eanes, 41 metų amžiaus. Jį palaiko Mario Soares vedama socialistų partija, liaudies demokratų ir socialdemokratų centro partija, kuri yra daug dešiniau nusi- teikusi negu dvi pirmosios. Jo varžovais yra dabartinis premjeras admirolas Jose Pinheiro de Azevedo, kairysis majoras Otelo Earaiva de Carvalho ir komunistų kandidatas Octavio Pato. Pagal visuomenės nuotaikų tyrinėtojus, Eanes turėtų nugalėti savo varžovus. Jei tačiau jis negautų absoliučios daugumos, jis turėtų papildomai varžytis sekančiu daugiausiai gavusiu balsų, kuris būtų — adm. Azevedo. Generolas Eanes laikomas labai drausminga as- benybe, kuri komunistus laiko didžiausia nūdien gresme Portugalijai. Nau-

jasis prezidentas neturės tiek galios kaip JAV pre- zidentas. Jo pareigos pana-

šios į Prancūzijos presiden- to, t. y. bus jis vis tiek ne- mažas autoritetas. (vm)

Helsinkio...

(Atkelta iš 1 psl.)

Į tą 15 narių komisiją po šešis narius skirs kongresas bei senatas ir po vieną Valstybės, Gynimo ir Prekybos departamentai. Komisija turi teisę prarasti tardymus (hearings), įpareigoti liudininkus, pareikalauti dokumentus, bei raportuoti kongresui. Komisijai skyriami 350,000 dolerių lėšų, kurias turi dar kongresas patvirtinti šio mėn. pabaigoje. Iš parlamentarų, demokratų skirs po 4 iš kiekvienų rūmų, respublikonai — po du. Kol kas paskirti tėra tik respublikonai senatoriai Case ir Buckley.

Įstatymo iniciatoriai buvo liberalūs respublikonai: kongresmanas Millicent Fenwick ir sen. Clifford Case, abu iš New Jersey, bei demokratų kongresmanas Dante Fascell iš Floridos.

Komisijos raportais galės remtis JAV atstovai Beiruto konferencijoje, kurioje kitais metais bus aptartas Helsinkio akto progresas ar... regresas. Žinoma, jei tokia konferencija iš viso bus sušaukta. Galimas daiktas, kad iki to laiko sovietų noras tokiai konferencijai bus praėjęs. O jei taip, turėsime papildomą įrodymą, kad Helsinkio aktas nebuvo jiems taip naudingas, kaip iš pirmo žvilgsnio galėjo pasirodyti. Iš viso: teisiniai nuostatai galioja tik tada, kada esama jėgos jų įgyvendinimui.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

AR SOVIETAI REMIA**PREZIDENTĄ FORDĄ?**

Sovietai, kaip atrodo, taip pat kišasi į Amerikos prezidentinius rinkimus, kad ir ne tiesioginiu būdu. Kaip New Yorko 'Daily News' politinis apžvalgininkas Jack Andersonas-pastebėjo, visos surinktos žinios rodo, kad sovietai, norėdami, kad prezidentu vėl būtų išrinktas Fordas, pradėjo keisti savo taktiką Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose.

Nereikia manyti, kad sovietai norėtų Fordo arba Kissingerio, bet jie renkasi iš dviejų blogybių mažesnę. Ronald Reaganas, esą, savo kalbose prilygsta 'šaltojo karo laikotarpio' retoriką. Nepriimtinas jiems ir Jimmy Carteris, remias Amerikos kumščio galią, be to, jis esąs karštas religininkas (jis mokėsi jėzuitų kolegijoje, bet vienuoliu netapo).

Toliau Jack Anderson aprašinėja, kad iki šiol iš įvairių šaltinių surinktomis žiniomis sovietai Kubą remia 'ekonominiai ir militariniai', išleisdami maždaug po milijoną dolerių į dieną. Sovietai, esą, labai pasimokę iš Amerikos pralaimėjimo Vietname, kur viena galybė išstoja prieš kitą. Užtat ir dabar, prasidėjus Angolos išsilaisvinimo judėjimui, sovietai, nenorėdami patys ten įsikšti tiesioginiai, privertė savo satelitą Kubą ten siųsti savo karius, nors Castro, esą, ir labai nenorėjęs į Afriką siųsti savo kariuomenės. Bet sovietai 'mokėję Castro gerokai paspausti', ir tas turėjęs su tikti. Sovietai davė Castro kariuomenei pergabenimo priemones ir visus reikalingus ginklus.

Angolos susovietinimas pasaulyje padarė labai blogą įspūdį, ypač tuo susirūpino amerikiečiai. Kissingeris net kelis kartus įspėjo Kubą (o netiesioginiai ir Sov. Sąjungą), kad tolimesni 'pasivaikščiojimai' po Afriką prives prie labai rimtų pasekmių. Ir reikalavo kubičius tučtuoj išsinešinti iš Angolos. Kai Kissingeris prieš kelias savaites lankėsi Švedijoje, tai lygiai tuo laiku švedijos ministeris pir-

mininkas Olof Palme gavo iš Fidel Castro laišką, kuriame Castro pasižadėjęs savo kariuomenę iš Angolos atitraukti, išgabenant po 200 karių per savaitę. Tiesiog juokinga: kai jis ruošėsi Angolos invazijai, tai ta kariuomenė ten buvo nugabenta per pora savaitė, o jos atitraukimui dabar prireiksia... net pus-trėčių metų. Ir Kissingeris šią 'naujioną' paskelbė kaip didelį diplomatinį laimėjimą. Tačiau netrukus ir pats suabejojo Castro pažado nuoširdumu. Dabar, grįždamas iš Amerikos Valstybių konferencijos Čilėje, jis tai ir patvirtino.

Korespondentų surinktomis žiniomis, sovietai vis tik 'paspaudę' Kubą, kad ji susilaikytų nuo tolimesnių 'laisvinimo' žygių ir Rodezijoje, bent mažiausia iki prezidentinių rinkimų šių metų rudenį. Todėl ir Rodezija galinti būti palikta ramybėje bent iki kitų metų, išskiriant, žinoma, mažesnius partizaninius veiksmus.

Afrikos slydimas į sovietų orbitą vis tik surūpino ir Ameriką. Ir Kissingeris ten prieš porą savaitėjų nuskubėjo pasižvalgyti, kas dar galima išgelbėti. Ten jis aplankė kelias valstybes ir padarė gana keistokų pareiškimų. Esą, Amerika iki šiol visai nesidomėjusi Afrikos reikalais ir neturėjusi jokios nusistovėjusios politikos. O dėl aparteidinės Pietų Afrikos ir Rodezijos politikos, esą, sėdėjusi ant tvoros, nežinodama, į kurią pusę nultipti. Dabar, savo viešnagės Afrikoje metu, Amerika esanti diametraliai pakeitusi savo politiką.

Kad patraukti 'Juodojo Kontinento' gyventojus savo pusėn, Kissingeris net pasiūlęs sunkiai įgyvendinamų projektų. Jis pareiškęs, kad Amerika rems juodus, kad jie perimtų savo valdžion Rodeziją ir taip pat 'paspaus' Pietų Afriką, kad ta atsisakytų nuo Namibijos (Pietvakarių Afrikos) ir jai suteiktų neprišvėdijoje, tai lygiai tuo laiku švedijos ministeris pir-

KAIP 'ENCYCLOPEDIA LITUANICA' SUPRANTA Korp! NEO-LITHUANIA'

ALGIRDAS BUDRECKIS

Geras enciklopedinis straipsnis būna proporcingai suderintas, bešališkas ir informaciniai pamokas. Taipogi — tikslus. Deja, V. R. straipsnis "Neo-Lithuania", pasirodęs *Encyclopedia Lituanica* IV tome, neturi tų savybių. Straipsny-

išsilaikysianti neilgiau, kaip dvejus metus. Tačiau Amerika juodukų ginklais tai neremsianti. Jis čia pat pasiūlęs, kad būtų įsteigtas tarptautinis keletos bilijonų dolerių bankas, iš kurio galėtų būti finansuojami atsilikusių valstybių ekonominiai projektai (korespondentai pasiūlė: iš mūsų kišenių paimtais pinigais). Taip pat pasiūlė Saharos dykumą vėl paversti dirbama žeme, ten pravedus irigaciją (bent jau pietinėse Saharos dykumos dalyse).

Vienose valstybėse Kissingeris buvo priimtas nuoširdžiai, kitur — abejingai, o tokia Ghana (buv. anglų kolonija Gold Coast) visai atsisakė jį priimti. Sugrįžęs namo Kissingeris padarė pranešimą prez. Fordui ir svarbesniems vyriausybės nariams. Korespondentai patyrė, kad Kissingeris savo pranešime pareiškęs, kad Amerika remia, kad juodukų dauguma galėtų kai kuriose valstybėse perimti valdžią į savo rankas, kartu garantuojant ir baltųjų mažumos teises ir kad tas valdymo perėmimas būtų pravestas taikiu būdu (kur garantijos, kad taip bus?). Iš 46 Afrikos kontinente esančių valstybių dauguma neturinčios jokių valstybinių tradicijų ir pačios nežinančios kurion pusėn linkti. Užtat ir sovietų vedama propaganda ten turi didžiausią pasisekimą. Dalis yra valdoma įvairių despotų ir radikalų.

Tarp kitko jis išvardino, kad tokia Botswana norėtų dėtis prie vakarų. Mozambiką valdo kairieji radikalai (ir jam ekonominę pagalbą jis žadėjo). Congo 'liaudies respublika' (buv. prancūzų Congo) yra perkimšta sovietiniais ginklais. 'Liberija yra mūsų pusėje, bet labai atsilikusi' (Liberija buvo įkurta iš Amerikos persikėlusiu juodukų). Senegalas ir Dramblio Kaulo Krantas esą totaliai provakarietiški.

Ypatingai didelio dėmesio kreiptina į Nigeriją, turtinčiausią ir geriausiai susitvarkiusią valstybę, iš kurios Jungtinės Amerikos Valstybės kasdieną perka po 750,000 barelių naftos. Bet Libijos ir Sovietų Sąjungos spaudimas į Nigeriją 'yra labai žymus' (taigi, ir sovietai norėtų tos naftos gauti...). (ab)

je yra klaidinančių teigimų, kurie greičiau dezorientuoja anglosaksišką skaitytoją, negu jį pamoko. Taipogi kai kurie terminai įrodo autoriaus (o gal atsakingo redaktoriaus) šališkumą, pašiepiantį nusiteikimą korporacijos atžvilgiu.

Pirma klaida, kai Neo-Lithuania apibūdinama, kaip "Student society" (studentų draugija). Nedera termino "draugija" (Society) naudoti, kai kalbama apie studentų sambūrius. Society greičiau tinka apibūdinti "rožancavas", "pašalpos organizacijas", "vietos klubus". Taip pat netinka pavadinti Korp! NL "first fraternity". Anglosaksuose, tiksliau, amerikonuose, fraternity yra graikiškomis raidėmis pažymėtas alų gurkšnuojas, cyzes rūkas sambūris. Korp! Neo-Lithuania Lietuvoje buvo pirma k o r p o r a c i j a. Webster's New International Dictionary, Second and Third Editions pažymi Corporation trečia definicija, kaip teisiškai įsteigtą universiteto studentų organizaciją su tam tikromis privilegijomis ir teisėmis. Tas pats stambus žodynas paaiškina, kad

to termino atitikmuo yra corps. Corps arba korpas kildinamas iš vokiško Korps. Reiškia, studentų korporaciją galima angliškai išversti: "student corps". (Isidėmėtina, kad aprašant ateitininkus, *Encyclopedia Lituanica* jau panaudojo terminą corps). Reiškia, tik Korp! NL nuriškiuota į draugijas. Būtų buvę teisinga rašyti "a student corporation chartered by the Senate of the University of Kaunas on November 9, 1922."

Antra klaida, kad, girdi, Korp! NL pagrįsta viduramžių precedentais (model it self on medieval precedents). Nejaugi neolituanai devėjo vienuolių habitus su gaubtuvais!? Neolituanų pradininkai, studijavę Heidelberge, gavo pavyzdžius iš vokiečių korporacijų, kurių organizuotė uniformos, spalvos, juostos ir t.t. nusi-stovėjo ir išryškėjo XIX a. pradžioje. Dar keistesnis (ir jau piktesnis savo užuomina) yra posakis: "yet its purposes transcended mere amusement" (visvien jos tikslai viršijo vien pasi-linksminimą). Atrodo, kad

(Nukelta į 7 psl.)

Šis bei tas
SKIRPSTAS

Prisiminę legendinį Pilėnų tragiškos didybės įvyktį, šurpiu žavesiu įsimastome: štai, mūsų protėvių būdo grynumo ir valios jėga! Štai, laisvės meilė! Prieš keletą dešimčių metų panašiai dėl tėvynės laisvės aukojosi partizanai. Bet su laiku visa lyg tolsta, kiti faktai užstelbia, ir mes imam apkerpėti turtų bei savinaudos luobu. Tačiau aukos žibintas protarpiais vėl blykstelia didžia ugnimi: kad sielas išbudintų, kad mūsų akį atgręžtų į tai, kas svarbiausia. Kad atmintume, jog Lietuvai laisvę atkovoti — pirmieji uždavinys!

Tokia skaudžiai prasminga buvo Romo Kalantos auka 1972 m. Daug kalbėjome ir rašėme, žavėdamiesi jaunuolio didžiadvasiškumu ir meile tėvynei. Mūsų įspūdžių buvo gausu spaudoje ir sueigose. Bet tai momento jausmų duoklė, padriku atbalsių mozaika.

• Šiomet dabar, tos didžios tautinės aukos sukaktį minint, išėjo taip reikalinga ir laukiama Vyt. Alanto knyga — Romas Kalanta. Perskaitytina kiekvienam. Ir namuose turėtina, nes tai kilniausio žygio dokumentas, tai lietuvių šventos meilės savai tautai liudijimas.

V. Alantas pasigėrėtinai trumpai ir ryškiai, be tuščiažodystės, išklostė paeiliui visus faktus, kurie jau žinomi — šaltai, objektyviai, be nuklydimų, be blankių posmavimų (ak, kad panašiu vaizdžiu, tikslu ir taptu stilium būtų rašomi visi raštai visuomenei, irgi mokyklų vadovėliai kad imtų pavyzdį).

• Ketvertą metų šios knygos laukta. Neturime kultūros darbų planavimo nei tvarkos. Kasmet jau išpilami tūkstančiai, giriantis parama savai kultūrai. Bet lėšos teikiamos "pagal prašymus"... O kas turėjo prašyti už tą, kuris gyvybę tautai jau atidavė? O buvo būtina nedelsiant tokią knygą paruošti, nes — kalk geležį, kol karšta, nelauk, kol atvės, kol visa nubyrės užmarštin. Kai jau žinios vienon vieton nuosekliai sudėtos, bus lengva tą temą gaivinti ir širdin diegti mokyklose, draugijose, sueigose, šeimose ir kt. Ir meno kūrėjams bus medžiaga po ranka. Deja, teko laukti paskiro asmens iniciatyvos. O jei tokio neat-sirastų. Ar bendrinės įstaigos ir jų atstovai tebesinaustų?

• Nevienam mūsų žmogui, pasekant pavergtos tėvynės buitį, krinta akin tenykštės laidotuvės. Nors visko striuka, bet kolchozai dažnai nepagaili transporto gausesnių priemonių — iškilmingo nugabenimo į kapines. Darda gelėm apkaityti sunkvežimiai, aplinkui gausūs palydovai, o dar ir trankus orkestras groja... Pasirodo, taip yra vykdoma bolševikinė vadinamoji "kryptinga" politika: triukšmingas orkestras su maršų muzika privalo visiškai išstumti tradicinį litanijų giedojimą, kuris buvo taip įprastas ir įspūdingas, lydint velionį vieškelio link šventovės ir į kapines...

MELO KARAS (25)

SAUGUMO RIZIKOS

Invazija į Normandiją buvo apgavysčių triumfas. Hitlerio štabas ją nujautė, bet negalėjo būti visai tikras, kas vertė išsklaidyti savo jėgas. Mes jau minėjome visą eilę operacijų, skirtų vokiečių suklaidinimui. Artėjanti invazijos diena, jų vis daugėjo. Buvo net pagaminti balionai ... tanko pavidalo. tokiu būdu vokiečių aviacijos žvalgyba galėjo rasti šarvuotųjų divizijas, kur jų visai nebuvo. Šiek tiek keblumų buvo su tokių 'tankų' vėžėmis – jas reikėjo atskirai padaryti, kad vokiečiams nepasidarytų įtartina.

Čia dar reikia paminėti porą ryškesnių apgavysčių su asmenimis. Gen. Kramer, paskutinis vokiečių Afrikos korpso vadas, buvo paimtas nelaisvėn 1943 m. kovo mėn. Jo sveikatai už metų pablogėjus, nutarta jį repatriuoti per Švedijos Raudonąją Kryžį. Bet prieš tai jis buvo pavežiotas po Pietinę Angliją ir pakviestas pietų pas gen. Pattoną, kuris, kaip žinome, vaizdavo, kad ruošiasi keltis prie Pas de Calais. Krameriui sąjungininkų kariuomenės koncentracija padarė didelį įspūdį ir jis, aišku, papasakojo tai, pasiekęs Berlyną 1944 m. gegužės 23 d.

Tų pačių metų kovo 14 d. 'Committee of Special Means' pastebėjo viename provincijos laikraštyje fotografiją kario vaidinimo, po kuria buvo parašyta: 'Jūs klystate – jo vardas yra James'. Mat, artistas buvo nuostabiai panašus į britų maršalą Montgomery. Ta fotografija davė idėją apręgti tą artistą, kuris buvo mobilizuotas ir ėjo pulko išdininko pareigas, kaip tikrą maršalą ir pasiųsti į Šiaurės Afriką, verčiant vokiečius manyti, kad jis ruošiasi puolimui iš Pietų. Kai tikras maršalas apie tai sužinojo, jis pareikalavo, kad vaidintojui per tą laiką būtų mokamas ir jo, maršalo, atlyginimas ...

Iš tikro James buvo beveik neįmanoma atskirti nuo tikro Montgomery. Viena bėda buvo, kad James buvo alkoholikas ir rūkė – du dalykai, kurių tikras Montgomery nepakentė. Skrendant lėktuvu į Gibraltarą, James kažkaip išmugeliavo gin'o bonką ir pusę jo išgėrė išvieteje. Teko gerokai pavargti, kol jis buvo išblaivintas. Savime aišku, buvo padaryta kas reikia, kad visas Alžiras kalbėtų, jog ten atvyko Montgomery. Jam dar kelis kartus pasigėrus ir viešai pasirodžius su cigaru, James buvo mažiau iškilmingai gražintas į savo paties vietą. Iš tos gerokai pagražintos istorijos vėliau buvo susuktas filmas: 'I was Monty's Double'. Įdomu, kad po karo rastuose vokiečių archyvuose to epizodo pėdsakų negalima buvo užtikti. Vokiečiai buvo užtikti, vokiečiai kažkaip neatkreipė dėmesio.

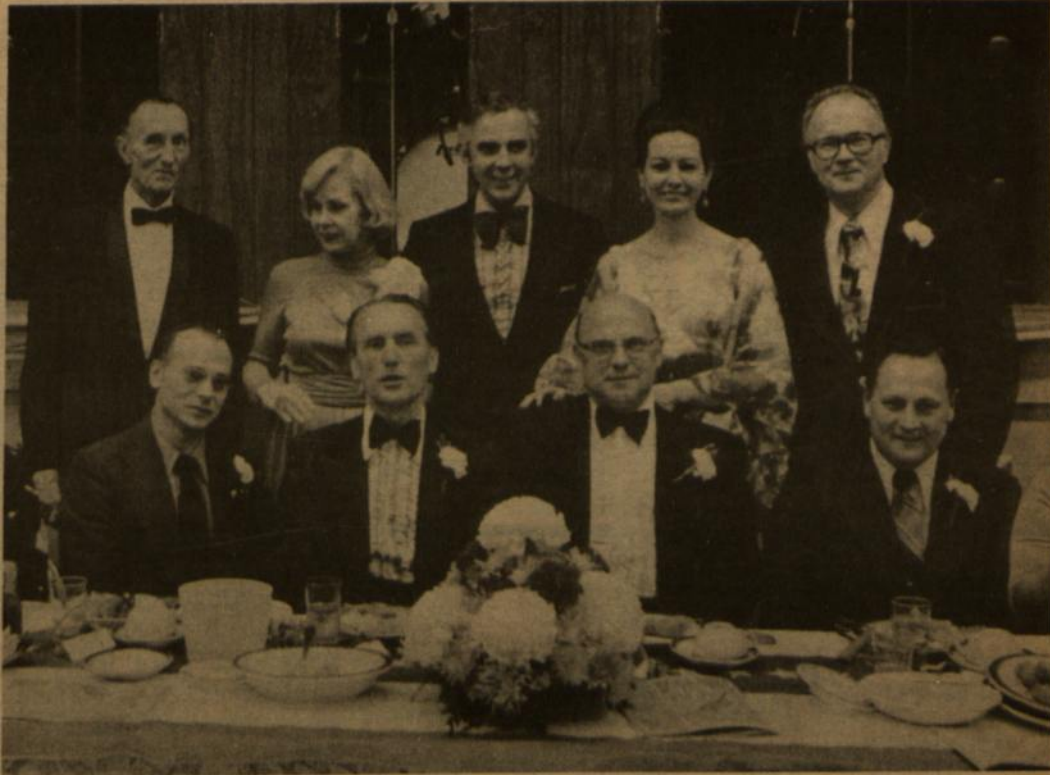
Savaime aišku, kad taip apgaudinėjant, reikėjo labai saugotis, kad kas nors iš savo pusės tyčia ar netyčia neišduotų. Įtarti reikėjo kiekvieną, pradedant su Eisenhoweriu. Mat, kad jis atvyko į Londoną 1942 metais, jam buvo priskirta šoferė Kay Summersby, persiskyrusi, tridešimt kelių metų ai-rė, buvusi modelis ir filmų extra. Karui prasidėjus, ji įstojo į britų 'Auxiliary Territorial Service'. Čia būdama ji, tarp kitko, pradėjo flirtuoti su vienu amerikiečių pulkininku, kuris vėliau žuvo Tunisijoje. Netrukus ji pasidarė Eisenhowerio intymia drauge, kurią Eisenhoweris visur vežiojosi kartu. To nepaisant, kad ji buvo britų pilietė, Eisenhoweris ją perkėlė į amerikiečių Women's Army korpą. Eisenhoweris net galvojo skirtis su Mamie ir vesti Mrs Summersby. Nuo to ji sudraudė gen. Marshallas, grąšindamas, kad tuo pasibaigsianti jo karjera.

Churchillis asmeniškai būkštavo, kad Eisenhowerio flirtas, kuris buvo plačiai žinomas, galėtų būti vokiečių propagandos išnaudotas. Vėliau buvo pastebėta, kad klubuose Kay dažnai susitikdavo su amerikiečių žurnalistu Frank McGee, neseniai mirusiu – pagarsėjusia NBC televizijos asmenybe. McGee pasirodė esąs diskretiškas. Iš viso tais laikais dar nebuvo kalbama apie tokius dalykus taip, kaip dabar, kada kasdien sužinome ką nors iš kongresmanų romantiško gyvenimo. Mrs. Summerby gyveno kartu su Eisenhoweriu iki jis buvo atšauktas į JAV 1945 m. liepos mėn.

Dar didesnė saugumo rizika buvo kitas generolas ... Charles de Gaulle. Churchillui įsakius, MI-6 skyriaus jis buvo atgabentas iš Prancūzijos ir tuojau su juo prasidėjo nesupratimai. Nei britai, nei amerikiečiai nenorėjo jį laikyti egzilinės vyriausybės galva. Rooseveltas vėliau net žaidė mintimi, kad geriausia de Gaulle būtų suminti, o Churchillis, kaip paprastai, išsireiškė prašmatniau: 'Mes jį vadiname Joan of Arc ir dairomės vyskupų, kurie jį sudegintų'.

Vos atvykęs Anglijon, de Gaulle tuojau įsteigė savo saugumo skyrių – Bureau Centrale de Renseignements et d'Action (BCRA), kuris kratėsi anglų-saksų priežiūros.

Kai 1940 metais Churchillis sugalvojo bendrą britų-prancūzų operaciją MENACE, per kurią buvo numatyta išsikelti Dakare, Afrikoje, vienas prancūzų diplomatas ją išdavė Vichy vyriausybei, kuri painformavo vokiečius. Operacija pasibaigė su dideliais nuostoliais. Nuo to laiko de Gaulle buvo leidžiama sužinoti tik tokius planus, apie kuriuos jis būtinai turėjo žinoti. Prancūzų egzilams

Dr. J. Stuko vadovaujama New Yorke Lietuvos Atsiminimų radijo programa paminėjo 35 metų sukaktį. Nuotraukoje dalis programos atlikėjų ir svečių. Prie stalo sėdi iš kairės: Simas Kudirka, akt. Alfonsas Petrutis, dr. Jokūbas Stukas, Clark, N. J. miesto meras Bernardas Yarusavage. Stovi: komp. Juozas Stankūnas, Irena Veblaitienė, sol. Liudas Stukas, sol. Irena Stankūnaitė-Silva ir poetas Romualdas Kisieličius.

Jack Londono šimtmetis

Šiais metais sukanka 100 metų nuo Jack Londono (John Griffith London) gimimo ir 60 metų nuo jo mirties. Jis buvo žymiausias ano laiko JAV romanistas ir socialinės pažangos entuziastas.

nieko nebuvo sakoma ir apie invazijos operaciją - Neptune

Churchillis vis dėlto galvojo, kad prancūzai turėtų vaidinti didesnę rolę savo išvadavime. Amerikiečiai buvo prieš tai, motyvuodami, kad patys prancūzai negali susitarti savo tarp ir Prancūzijos pagrindyje vyko didelė kova tarp gaulistų ir komunistų, neretai savo priešus išduodant vokiečiams. Buvo skaičiuojama, kad invazijai prasidėjus prie jos prisidėti galėtų 125,000 prancūzų, iš jų tačiau vos 10,000 turėjo amunicijos daugiau kaip vienai dienai.

1944 m. gegužės 8 d. gen. Eisenhoweris telegrafavo į Washingtoną, prašydamas jam leisti apie Neptune painformuoti tik vieną prancūzų generolą Keonigą, tačiau jo prašymą gen. štabų viršininkai atmetė. Washingtonas būkštavo – pasirodė teisingai – kad de Gaulle štabas Alžire buvo infiltruotas vokiečių agentų. Už tat, de Gaulle apie invaziją turėjo sužinoti tik jos išvakarėse, ji vieną iškvičius į Londoną. De Gaulle tai laikė įžeidimu.

Po karo tačiau, suradus SD archyvus, paaiškėjo, kad vienintėlis tikslus pranešimas apie invaziją buvo vieno prancūzų pulkininko iš de Gaulle štabo Alžire. Pranešimas buvo datuotas birželio 4 d. Iš kur tas pulkininkas žinojo, liko iki šiandien paslaptimi. Gal jis tik teisingai spėjo. Sąjungininkų laimei, tam pranešimui nebuvo skirta per daug dėmesio. Tą dieną SD gavo 250 pranešimų apie artėjančią invaziją, kurie vienas kitam prieštaravo.

Savo rašiniuose vaizdavo konfliktus, nusivylimą, viltį ir anų laikų romantinius impulsus. Gimė San Franciske 1976 m. sausio 12 d. pavainikiu ir John Londono išūnytas, 14 m. amžiaus metė mokslą Oaklande (Kalif.), norėdamas atsikratyti vargo ir siekti nuotykių. Jis išlاندžiojo visą San Francisco ilanką, vaginėdamas austres o vėliau dirbdamas jų apsaugos tarnyboje. Pasisamdęs i ruonių žvejų laivą jūreiviu, J. Londonas pasiekė Japonijos ir Sibiro krantų. Jis laikomas daugiausia JAV vietovių mačiusiu autorium, nes yra keliavęs 'zuikiu' geležinkeliais ligi pat Atlanto pakraščiu, stebėjo varguomenę ekonominės depresijos laikais ir sėdėjo kalėjime už valkatavimą. Visa tai pakreipė jį marksistinio socializmo link, ir kone visą likusį savo gyvenimą jis liko jam ištikimas.

Protestuodamas prieš pavertimą 'darbo gyvuliu', jis baigė vidurinės mokyklos kursą per vienus metus, vieną semestrą dirbo Kalifornijos Universitete ir tuo pat metu atsidėjęs rašė, pragyvendamas iš pasitaikančių darbų. Visa tai aprašė autobiografiniame romane 'Martin Eden' (1909 m.).

Aukso karštingės metu praleista žiema Klondike (Alaskoje) 1897 m. suteikė jam gerą pradžią kaip rašytojui, nes šiaurės gyvenimas teikė daug temų. Savo pir-

maja knyga 'The Son of the Wolf' (1900) jis pasiekė daugelio skaitytojų dėmesį, panaudodamas patyrimą Alaskoje, gautas žinias apie Darwiną ir Spencerio evoliucijos idėjas ir pritaikęs R. Kiplingo pasakojimo techniką. Ypač tingai išgarsėjo knyga apie šunį 'Call of the wild'.

Per savo gyvenimą Londonas parašė 50 knygų. Daugiausia naudojo asmeninį patyrimą, pvz. pats gyvendamas Londono lūšnynuose, siekė naujų pergyvenimų ir vaizdų, kuriuos aprašė romane 'The People of Abyss' (1903). Vėliau buvo karo korespondentu Rusijos-Japonijos kare; buriavo laivą Ramiajame vandenyne, visą tai aprašydamas knygoje 'The Cruise of the Snark' (1911). Daugelyje romanų aprašinėjo tikrąsias vietas. Nuo 1910 m. apsigyveno dideliame dvare Glen Ellen (Kalif.), kur eksperimentavo ūkininkavimo techniką ir pastatė grandiozinį 'Woolf House'. Tačiau, dar nebaigus įrengti namas sudegė.

Visą gyvenimą neišbridęs iš skolų, jis pabaigoje nuo girtavimo susirgo inkstų liga. Neišlaikydamas skausmų ir kančios, Londonas savo dvare 1916 m. lapkričio 22 d. nusižudė, paimdamas šimteriopai stipresnę raminamųjų vaistų dozę. Dažnai nelygiu stilium Londonas parašė stiprių romanų, apysakų ir novelių knygų, kurių tarpe tik 3 dramos. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo išleistos Londono 6 knygos. (am)

Modern woodworking plant

established 1935, doing topgrade architectural woodwork and store fixtures, located in Houston, Texas, has openings for the following craftsmen:

Moulder operator; Shaper operator; Custom Veneering Superintendent; Millwright.

Hourly Scale — \$5.50, \$5.75, \$6.00. Time and one-half for overtime. Seven paid holidays, 1 & 2 week paid vacation, group medical insurance. Company paid pension plan. Write or phone

BROCHSTEINS, INC.

11530 So. Main, Houston, Texas 77025
Phone A/C 713 666-2881

KŪRYBA IR MOKSLAS

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Peržiūrint skaitinius ir ieškant pagirtinos kalbos, teko stabtelėti — ar ne nuostabu! — prie vertimo knygos. Tai 400 pusl. Vergilijaus Bukolikos Georgikos, dr. Antano Rukšos versta. Be abejo, sužavi ir turinys, vaizdžiai ir talpiai reiškiamas, ne veltui Vergilijus pagerbtas klasiko poeto vainiku. Bet stebina ir vertėjas: kaip išmaniai, mokslieku uolumu, kokių talentingu poezijos pajautimu ir, žinoma, kalbos švarumu bei turtinumu atliktas darbas! Dabar mūsų autorių originalūs veikalai irgi gana gambiai atveria žodžio kūrybos grožį, tačiau tokio meniškai išdailinto rezultato nepasiekia. O 2000 metų amžiaus metrinę eilėdarą versti yra didis uždavinys.

Ilgas įvadas apie Vergilijaus kūrybą, heksametrą, žodyną, stilių, dar įvairūs palyginimai — visa daug pagelbi skaitytojui ir įveda į patį veikalą pasigrožėjimo ir vertinimo vidurį. Mums svetur sava kalba blanksta, tai kiekvienam rašančiam į spaudą, taipogi draugijų vadovams, kalbėtojams, veikėjams labai pravartu gerai įsiskaityti šį Vergilijaus veikalą. O mums žemdirbių šalies žmonėms — ten ir turinys artimas, įdomus.

A. Rukšos vertime itin išryškėja mūsų kalbos turtinumas. Be galo spalvingas žodynas, ir žodžių derinimo garsinė harmonija nuostabi. Taip pat žavi glaudumas, išmanus taupumas. Vertėjas moka išvengti ilgų lietuviškų žodžių bei jų formų, kartais ir galūnes trumpina. Pvz. jo mėgiami trumpi vardažodžiai, kurie yra lengvi ir dailiai skambūs: gausa, žūtis, siauta, gymis, dovis, balsa, liūtis, pyla, žava... Perilgas galūnes trumpinant ir žodis taupesnis bei skambesnis, ir dažnai atsitema tas nemielas garsas s: su šaknim (vietoj — šaknimis), jūrom, gulbėm, mum, šiem, giesmėm... Ir bendratis neretai trumputė: duot, žaist, gert, šėlt...

Vaizdai ir kalbai pasiskolinti paskaitykime keletą eilučių apie gyvates:

Kelia krūtinę jinai ir
nugarą raito žvyninė.
Ir didelėm dėmėm ištįsusi
pilvą šlakuotą...

Kiūto raistuos pačiam
pakiny ir kvarkiančiom
juoda

Ryklę varlėm prisikėmsa
sau ir žuvim, nelaboji...

Tūno viduj. Stverk

Alanto novelių rinktinėje pasižvalgius

St. Santvaras

Vytautas Alantas sudarė ir išleisdino savo novelių rinktinę, pavadindamas ją itin gražiu vardu — Atspindžiai Ūkanose. Visi mes, kurie mylime gamtą ir jos natūralų, žmogaus nesubiaurotą grožį, be abejonės, gerai pažįstam ūkanas, matėm ir saulės atspindžius, kurie ūkanose laksto ir žaidžia, keisdami savo pavidalus ir spalvas. Atseit, kažkas panašaus turėtų būti ir Vyt. Alanto novelių rinktinėje: mažiausiai — atspindžių žaidimas mūsų laiko prietemoj...

Tačiau, tom vadinamom mūsų dienom, kai bandai suglausti savo išpūdžius apie 'ūkanas' ar 'atspindžius' (nebūtina, kad jie būtų sukurti Vyt. Alanto), širdy pajunti slogų nerimą, tarsi būtum atsidūręs didžiai nedraugiškoj aplinkoj, kur tavo mintis tavo nuomonė gali būti apspardyta, išjuokta, iškraipyta, suvulgarinta. Ir tai yra jausmas, kuris ne vien tik čia rašantį baugina.

Menai, kultūrinių vertybių kūryba, kiek tik akys amžių prieblandas aprėpia, beveik visada turėjo paklusti dviem galybėm — despotam ir pinigam, savo ruožtu tikriam broliam. Buvo 'švelnių despotų', buvo dosnių mecenatų, bet jie niekad nemetė botago iš savo rankų — kartais grubi ir žiauri, o kartais kiek švelnesnė ir gudresnė prievarta visuomet buvo jų įrankis kūrybinio gyvenimo apraiškom bei madom diktuoti ir tvarkyti.

Mūsų pasididžiavimas, mūsų garbė, mūsų nelaimė ir siaubas — XX amžius, ypačiai to amžiaus antroji pusė, į kūrybinio pasaulio erdvę įsuko tokį velnio vidrą, kuri dabar gal tik atominiai sprogoimai galėtų apvaldyti. Toj 'byloj' keisčiausia, įdomiausia ir smagiausia yra tai, kad tie riksmas ir pasispardymas kaustytom nagom nesko ningume, šizofreniškame svaiguly, chaose ir dvokiančiame liūne yra vadinami ieškojimais, atradimais, naujom menų srovėm ir būtinai — aukšto lygio menu! Kas gi kitas žmonės įtikins, jei ne aukšto meno šviesa?! Bet, kas nori matyti — mato, kas bando pasiklausti — girdi, kas stengiasi suprasti — supranta, kad šio amžiaus žmogaus kūrybines pastangas beveik visai suparalizavo iš

seno pažįstami 'veiksniai': despotai ir jų agentai bei šnipai, pirkliai ir jų tarnai, savanaudžiai rėksniai, snobai ir šarlatanai. Be abejonės, ir tame chaose sužvilga talentai, bet, oi, kokia yra nepavydėtina jų duona kasdieninė!...

Kad nebūčiau įtartas pesimizmu ir panikos kėlimu, kukliai prisipažinsiu, kad ne aš vienas esu apsunkęs tokiom nuomonėm bei pažiūrom. Štai, žinomas amerikiečių filantropas, meno kūrinių kolekcionierius ir kritikas Hunt. Hartford dar neseniai taip samprotavo: 'Dvidešimto amžiaus stūgaujantiame pragare, šiame žiaurių kraštutinumų pasauly, kur nuosaikumas vadinamas tik naivumu, tur būt, nėra labai sunku įsivaizduoti pamėlusią nosim Ideala, gulinti greta vienas kito su Pramoga'. Ir tai esanti formulė, kuri nuo Rabelais iki Van Gogh bando pagrobti visą pasaulį.

Italas Pietro Annigoni lyg ir prispaudžia antspaudą prie Hartford'o žodžių, tardamas: 'Kiek dar laiko tie siautėjimai mene ir kultūros viešpatijoj tėsies nesulaikyti ir nenubausti? Nuostoliai, kuriuos jie padarė, jau dabar yra pasibaisėtini.'

Savaime suprantama, į tokį klampų klaną įverstą meninę kūrybą galėtų pabandyti išgelbėti dalykiška, išvalgi nesuinteresuota aukšto lygio kritika. Tačiau viltingi pragiedruliai ir šiose pagairėse tėra tik labai reti prašalčiai, tik viena kita išimtis, be atgarsio ir dėmesio pradingstanti beveik visuotiniame šėlsme. Tie patys minėti 'veiksniai' ir į meno kritiką pasistengė įpilti nemenus kiekius durnaropių skysčio...

Be abejo, mums daugiausia rūpi savo kiemo reikalai. O gal mūsų dar nepasiekėtas nuodų tvaikas, gal mes esame objektyvesni, tolerantesni ir išmintingesni? Teisybė, apie lietuviškus menus ir menininkus gausu pluoštą išvalgių, stilingų, puikių 'laumės juostų' ir 'paguodų' yra paskelbęs Bronys Raila. Gan dažnai taikliai ir pakankamai objektyviu žodžiu prabyla Algirdas T. Antanaitis; daugiausia apie svetimas literatūras ir svetimus autorius vertingų studijų paskelbia Birutė Cipijauskaitė ir dar vienas kitas kritikas, o kas dedasi bendrame, kasdieniniame fronte?

Deja, ir mūsų kieme akį plėšišiausai siautėja anoniminiai, slapukai, besidangs-

tą ne dviem, o keturiais veidais, net moteriškom šlebėm. Jų 'kritikos' raštai beveik be išimties yra pagiežoj, srovinėj ar asmeninėj neapykančioj išmirkyti vėzdai, besitaikstą keliom frazėm tariamą priešą nukauti (jų taikinys, aiman, yra ir Vyt. Alantas).

Visi, kurie akyliu skaitom savo spaudą, dabar jau turime dyvytis, kai viename ar kitame spausdiny nerandame tokių 'šedevrų': ... 'žmogus rašo noveles, bet jis yra tik žurnalistas'; ... 'paskelbtas pluoštas eilėraščių, tik gaila, kad juose nėra poezijos'; ... 'veikalas nedaro išpūdžio, nes tai gimnazisto darbas'; ... 'šio autoriaus darbai leidinio nepapuošė ir nepraturtino'; 'anas dailininkas ne menininkas, o fotografas'...

Atseit, vienu, dviem ar trim sakiniiais nudėjai savo priešininką ir eik per pasaulį ramia sąžine ir aukštyne pakelta galva!

Kaip regim, nėra daug saulės ir kritikos meno padangėj. Minėto pobūdžio 'kritikas' dažniausiai rašo patys menininkai, įsiklę į galvas savo beatodairinę didybę, kuri ne vienu atveju tėra tik draugų išpūsta ir nuspalvinta kartoninė lėlė, savo asmeniškais darbais neprašokanti vidutiniškumo.

Apie tokią ar panašią kritiką, berods, prieš 25 metus, The New York Times literatūros kritikas J. Donald Adams taip buvo prabilęs: 'Aš abejoju, kad kritika būtų kada nors pasiekusi tokį žemą lygį, kokį ji nūdien pasiekė. Be kelių išimčių, kritika pasidarė davatkų praktika, ji atsiskyrė nuo gyvenimo, neva moksliniai metodai ją sumergvaikino, ji rašoma ne toleruotina anglų kalba, pasidarė sužargonintu susižinojimu tarp grupinių individų, kalbančių vienas kitam ir stropiai badančių savo nosimis vidutinio inteligentiškumo skaitytoją'.

Ar galėjo žmogus apie kritiką taip kalbėti nieko nematydamas, negirdėdamas, nesuprasdamas ir nejausdamas?..

Ir aš, apsisprendęs apie Vyt. Alanto novelių rinktinę parašyti nors keletą pastraipų, rankiodamas to ilgo 'įvado' sakinius, teturėjau tik vieną tikslą: praskleisti nors kraštelį uždangos ir parodyti į kokią absurdišką ir chaotišką būklę yra patekusi mūsų dienų meninė kūryba. Ir kaip nelengva, kaip iš tikro yra sunku ką nors apie menus dabar rašyti, ką nors

(Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

• A. Pakalniškis. METAI PRAEITYJE. Prisiminimai. 296 psl. Kaina nepažymėta. Išleido dr. S. Jankus. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

• R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO. Romanas. 366 psl. Išleido Vilties leidykla. Kaina 5 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

• Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA. Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje. Iliustruotas leidinys. Kaina 3 dol. Išleido Vilties leidykla. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

"Lietuvių Dienų" žurnalo nr. 4, 1976 m. balandžio mėn. Jame spausdinamas nepaprastai įdomus ir intriguojantis pokalbis su pulk. K. Škirpa, neseniai išleidusiu knygą apie 1941 metų sukilimą. Apie "Dirvos" 60 metų sukaktį rašo E. Čekienė, o smuikininko Iz. Vasyliūno 70 metų sukaktį paminė K. Daugėla.

Dailės puslapiuose randame iliustruotą reportažą apie jaunos garsėjančios dailininkės Aldonos Audronytės-Variakojienės kūrybą. Literatūros dalyje spausdinama J. Kraliausko premijuoto romano apie Martyną Mažvydą ištrauka ir Vl. Butkienės poezijos pluoštas iš "Išmargintos drobės". I. Medziukas recenzuoja V. Liulevičiaus "Lietuvių tautos ir valstybės istoriją".

Angliškoje dalyje spausdinamas įdomus senas žemėlapis apie lietuvių gentis, rašoma apie 41-mą Eucharistinį kongresą, spausdinama Sadūnaitės kalba teisme, Vydūno Tumo eilėraštis angliškai ir kt.

"Lietuvių Dienų" žurnalą redaguoja red. kolegija, leidžia A. Skirius; anglų k. redaktorius A. Milukas. Prenumeratos kaina \$12, atsk. nr. — \$1.25.

Alanto...

(Atkelta iš 5 psl.)

gražaus ir gero juose atrasti nes susiniekimui ir be atvangos taškomas tulžies kartumo indas jau yra sklindas. Ir tie, kurie išstisus dešimtmečius tą viralą verda, vargu jau pajėgs blaivion realybėn nutūpti ...

Vytautas Alantas, bent mane, nuolat stebina savo kūrybingumu ir darbštumu. Vargu atsiras kitas mūsų beletristas ar dramaturgas, kuris, laiko viesulų išmestas iš savo gimtojo krašto, būtų su kūrės tiek atskirų veikalų, gan dažnai sukeliančių tikrą vėtrą ne tik kiekybe, bet ir kūrybinių polėkių kokybe. Taisyklė šiuo atveju lyg ir pati save pateisina: darbas atskleidžia ne tik rašytojo ar kurio kito menininko kūrybinį pasaulį, bet subrandina ir išugdo jo meistriškumą, jo talentą.

Atspindžių Ūkanose autorius pats paaiškina savo novelių rinktinės apimtį ir pobūdį: 'Šioje knygoje sudėtos novelės parinktos iš mano 5 novelių rinkinių. Taip pat įdėta ir keletas dar niekur ne spausdintų novelių. Novelės suskirtytos ne pagal temas, bet pagal vietas, kur jos buvo parašytos.' O tos vietos — Lietuva, Vokietija ir JAV — erdvė iš tikro labai didelė. Taip pat ir laiko ne penkmetis, o 1930-1975 m.! Kai į tokią plačią erdvę ir didelį laiką patenki, nenorom pajunti kad esi patekęs į tikras ūkanas ...

Troksiu ir linkiu, kad Vyt. Alantas būtų toks pat, koks jis buvo 1930 m., bet, deja, jis, tur būt, negalės net pasidžiaugti mano troškimais ir linkėjimais, įbėgęs į 1976 metus! Taigi, ir jo nevelistika, tokioj didelėj erdvėj ir gausiame laike jo sukurti darbai, dabar patekę į Atspindžių Ūkanose, negali būti vientisa giesmė. Jie vienas nuo kito skiriasi temom, nuotaikomis, išgyvenimų skirtingumu, stilistika ir novelinės formos apvaldymu. Konkrečiau kalbant, šioj Vyt. Alanto knygų susitinka realizmo, impresionizmo ir romantizmo atspindžiai. Dėl to, kai kurių novelių rinktinėn gal būtų buvę galima ir nedėti, pvz., tokia 'svetima paukštė' yra daili, bet hamunišku impresionizmu parašyta novelė Aš ir Ji, supoetizuotu stilium iššokanti iš kitų kūrinių šeimos.

Bet ... novelių rinktinę sudarė pats autorius, tai dabar belieka tik nulenkti galvą jo skoniui, jo padarytai kūrinių atrankai.

Mes dar neturime studijų, kurios išsamiai apžvelgtų, pastudijuotų ir panagrinėtų lietuvių beletristikos tematiką. Gal ji nėra labai skurdi, bet nėra ir didžiai spalvinga — kai kurie mūsų buities ir istorijos temų aruodai iki šiol tebėra beveik nepalieti.

Šioj vietoj, man prisiminė

rusų rašytojai — Gogolis, Turgenevas, Dostojevskis, L. Tolstojus, Čechovas ir kt. Jų veikalai ir tų veikalų personažai jau beveik visą pasaulį įtikino, kad Rusijoje gyvena tik kniaziai, grafai, stambūs dvarininkai, prašmatnūs carų valdininkai ir turtingi pirkliai, kone visi su gebą pafilosofuoti, karštai ir aistringai mylėtis, pokyliuose daužyti šampano taures į Brangaus stiklo veidrodžius. Milijonai Rusijos vergų ir mužikų, kurie nuo Ivano Žiauriojo laikų iki šiol iš žmogaus pažeminimo ir suniekimo nepajėgia išbristi, nuo žemės veido yra beveik pradingę. Tiesa, vienas kitas vargdienis ir nelaimingas rusas gyvastingiau alsuoja M. Gorkio ir dar vieno kito rašytojo raštuose, bet jų darbais, nepaisant sovietų 'liaudies' propagandos, iki mūsų dienų tebetūno minėtų didžiųjų šešėly.

Mes, lietuviai, taip pat turėjome aristokratiją, berods gerokai senesnę ir nemažiau garbingą už rusų kniazius, savo gretose slepiančią daug idomių charakterių, daug nekasdieniško gyvenimo nuotykių ir žygių. Ir mūsų aristokratai turėjo neprastesnius dvarus, kuriuos tie patys rusai ilgainiui apgrobė ir savo rūmus tais grobiais papuošė. Taip pat ir mūsų turėjo nevarganesnę prabangą, nestokojo dvasinių polėkių, mokėjo smagiai paūžauti, mylėti, kentėti ir net žudyti. Teisybė, mūsų aristokratai sušigamėjo ir pradingo, be ar nebūtų idomi ir ši jų buities metamorfozė? Kazys Almantas pabandė rimčiau išibrauti į tą 'mistišką' pasaulį, bet jau keleri metai pralėkė, kai jis nutilo, bent aš viešumoje jo vardo nerandu (turėkim vilties, jis vėl rašo ką nors įdomaus ir vertingo). Argi iš tikro toji didžiulė medžiaga kitų lietuvių rašytojų nedomina ir negundo? Suprantu, čia jau nepakanka kūrybinės fantazijos, čia jau reikia pasiruošimo ir rimtų studijų, bet ar kitos temos nereikalauja tokių pačių pastangų?

(Bus daugiau)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED MEDICAL TECHNOLOGIST
Needed for Laboratory of a 100 bed hospital on the coast.
Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies. Apply call or write to: Pathologist CARTERET GENERAL HOSPITAL Morehead City, N. C. 28557 919-726-7886 (21-27)

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau man atsiųsti šias knygas:

- ☐ Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA.
Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje.\$3.00
- ☐ R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO.
Romanas\$5.00

Pavardė ir vardas

Adresas

Korp! Romuva dešimtmečio veiklos Melbourne minėjimo svečiai. Kalba fil. dr. Kazys Zdanis.

AUSTRALIJA

LIETUVIŲ AKADEMI- NĖS KORPORACIJOS ROMUVA DEŠIMTMETIS MELBOURNE, AUSTRALIJOJE

1930 m. kovo 2 d., Kaune, dešimtys studentų iniciatyva buvo įsteigta lietuvių studentų korporacija Romuva. Romuvos ideologija išreikšta obalsyje: "Amico, Patriae, Unitati Aestiorum", kas reiškia "Draugui, Tėvynei, Aisčių Vienybei". Toli nuo Tėvynės ir senosios Alma Mater, Vytauto Didžiojo Universiteto, fil. Stasio Stankūnavičiaus pastangomis Korp! Romuva 1966 m. liepos 8 d. pradėjo veikti Melbourne. Kiek vėliau korp! Romuva pradėjo veikti ir Chicagoje.

Korporacija yra palikusi žymų pėdsaką mūsų bendruomenės gyvenime. 1971 metais fil. Stasio Stankūnavičiaus pastangomis, įsteigė Lietuvių kalbos kursus, kurie veikia Viktorijos švietimo Departamento jurisdikcijoje. Korporacija skiria kasmetinę pinigine premiją asmeniui geriausiai išlaikiusiam lietuvių kalbos

egzaminą brandos atestato lygyje.

1976 m. kovo 26 d., Melbourne Lietuvių Namuose, įvyko korp! Romuvos ir latvių korp! Beveronijos tradicinis metinių komersas, kuriame dalyvavo abiejų korporacijų nariai ir svečiai. Tuo metu įvyko iškilmingas aktas ir buvo pravesta "Krašto Valdovo" ceremonija. Vėliau sekė draugiškas alutis ir korporantiškos dainos.

Sekančią dieną, Lietuvių Namuose Melbourne įvyko korp! Romuvos balius. Dalyvavo 140 kviestinių asmenų. Jų tarpe: senatorius Ivor J. Greenwood su ponia, Al. J. Grassby, Commissioner for Community Relations, James Curran JAV konsulas Melbourne su ponia, Peter Grimm, Vokietijos kultūrinių ir prekybos reikalų attachė, Algirdas Šimkus ALB Krašto Valdybos pirmininkas su ponia, Balys Stankūnavičius Australijos Baltų Tarybos pirmininkas, p. Albinas Pocius ALB Melbourne Apylinkės Valdybos pirmininkas su ponia ir visa eilė Romuvos bičiulių.

Balių atidarė korp! Romuvos senjoras fil. Kazys Zdanis, pasveikindamas balius dalyvius ir tardamas atitinkamą žodį, kuriame supažindino svečius su korporacijų kilme Vilniuje, Kaune ir kitų Europos kraštų universitetuose; taip pat paminėjo apie korp! Romuvos praeitį, jos tikslus ir veiklą. Jam atsakyti buvo pakviestas senatorius I. J. Greenwood, kuris iškiliais žodžiais pasveikino korp! Romuvą.

Balius metu senatoriui buvo įteikta korporacijos dovana — knyga "The World of Olegas Truchanas". (Olegas Truchanas, lietuvis — imigrantas, žymus tyrinėtojas, plačiai ištyręs Tasmanijos salos neapgyventas, sunkiai prieinamas ir net visai nežinomas vietas. Jis žuvo vienos ekspedicijos metu.

Balius praėjo iškilmingoj ir džiaugsmingoj nuotaikoj, primindamas tradicinius korporacijos metinius balius Lietuvoje.

Korp! Romuva gavo daug sveikinimų raštu ir telegramomis iš Australijos, Kanados ir J.A.V. J. Savickas

LICENSED WATCHMEN

Earn up to \$2.70 an hour for full or part time shifts. Weekly pay, permanent assignments, transfer fee paid.

HUDSON SECURITY

2233 Washington

St. Louis, Mo. 63103

314-621-3440

(24-28)

IMMEDIATE OPENINGS
VALLEY STEEL PRODUCTS COMPANY,
TALLULAH, LOUISIANA
Has openings for:
1ST CLASS SKILLED
HELI-ARC
(TIG) WELDERS
Must have code experience with Alloy Pipe and Tubing.
Salary \$7.00 per hour.
ALSO
STRUCTURAL STEEL FITTERS
and
LAY OUT MEN: SALARY OPEN.
For 1st & 2nd Shift
Overtime available. All benefits.
Call: RICHARD BAILEY at
VALLEY STEEL PRODUCTS COMPANY
TALLULAH, LOUISIANA
318-674-0706
An Equal Opportunity Employer

(25-27)

Kaip 'Encyclopedia Lituanica'...

(Atkelta iš 3 psl.)

Korp! NL buvo įsteigta pramogoms ir dar truputėliui... Kodėl iš viso tokios "transcended mere amusement" užuominos?

Trečia klaida, "pradininkai... mėgino įkalti į galvą bręstančiai lietuvių inteligentijai lietuviško nacionalizmo ideologiją..." ("The initiators... sought to inculcate the maturing Lithuanian intelligentsia with the ideology of Lithuanian nationalism"). Veiksmažodis "inculcate" iš viso nevertotinas, kai kalbama apie inteligentiją. Tikrai mokiniukams ir naujai verbuotiems kariuomenėn naujokams. Pagal Websterį *inculcate* reiškia "to teach and impress by frequent repetition". Lietuviškai tariant, kalti į galvą. Nejaugi, V. Gustaitis ir Br. Banaitis nuolatos kalė ideologiją neolituams į galvą? Bijokit Dievo, pons V. R. ir atsakingasai redaktoriai, tokį melą skelbti!

Matyt, kad straipsnio autorius vartojo Baravyko žodyną ir priėmė anglistikos mėgėjo definicijas, kaip gryną pinigą. Juk Baravy-

kas aiškina, kad žodis "inculcate" reiškia "įtikinti, įkalbinti, įdiegti". Išskiriant terminą "įdiegti", Baravykas blogai muvokia, ką reiškia šis veiksmažodis. Anglosaksams šio termino sąvoka atitinka lotynų originalą: *in + calcare* (minti arba trypti). Būtent, *inculcare* reiškia: įminti arba tramdyti, ar įkalti.

Ketvirta klaida, nepaaiškinant Smetonos ir Tumo-Vaižganto svarbos XX a. pirmojoje pusėje. Bent galėjo duoti nuorodą (q. v.). Vien šių asmenybių pavardžių suminėjimas nenusako jų reikšmės valstybės ir tautos gyvenime. Taip nebuvo, sakysime, pasielgta su Dovydaičiu kalbant apie ateitininkus.

Penkta klaida, sakyti, NL ideologija ramstosi vien Smetonos ir Tumo-Vaižganto mintimis, yra per siauras aiškinimas. Neatitinka ir tikrovei, nes neolituams gavo inspiraciją iš Basanavičiaus, Kudirkos, Maironio ir kitų aušrininkų, viltininkų bei vairininkų. Buvo galima pasakyti, kad ideologijos pagrindus davė visi garbės nariai.

Clevelande minint tragiškąjį birželį, iškilmės buvo pradėtos padedant vainiką prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo. Nuotraukoje iš kairės: LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskis, ALT Clevelando skyr. pirm. A. Rukšėnas, dr. V. Stankus ir minėjime pasakęs pagrindinę kalbą, inž. A. Zaparackas, kandidatuojęs į JAV kongresą respublikonų sąraše.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Šešta klaida, vadinti neolitu šūkį "slogan" yra dar vienas lapsus calami. Slogan arba šūksnis angliškai galvojančiam reiškia terminą, kuris apibūdina posakį, tinkantį politiniams rinkimams, skautams, sportininkams, reklamoms, bet ne ideologiniam studentų organizacijai. Tinkamas terminas būtų "motto".

Septinta klaida — dar vienas lapsus calami arba lapsus linguae yra nevykęs *nurtured* naudojimas. Girdi, "By 1940 Neo-Lithuania had nurtured over 450 alumni". Lietuviškai sakant (o angliškai tą patį reiškia anas posakis): "Iki 1940 m. Neo-Lithuania penėjo per 450 filisterių." Anglų žodis "nurture" paimtas iš lotynos kalbos veiksmažodžio *nutrire* (sucle, nourish — maitinti, penėti, net šerti, rusiškas atitikmuo — *kormito*). Ar čia enciklopediška terminija? Čia vėl klaidingai pasitikėta Baravyko žodynėliui.

Juo toliau, tuo gražiau skamba V. R. straipsnis. Girdi, neolituams išugdė keturias šakas (grown four branches). Tikrai būtų tiksliau pavadinti Korporacijas Filiae Lithuaniae, Jaunoji Lietuva, Herkus Montė ir Geležinis Vilkas afiliatais (affiliates). O Samogitia, Sūduvia, Ramovė, Plienai ir Fraternitas Lithuanica reikiama vadinti "ideologically related fraternities", o dar tiksliau būtų "kindred corps".

Autorius teigia, kad korporacija aprūpino Lietuvos Tautininkų Sąjungą nariais (provided members for the Lithuanian Nationalist Union). Na, gal taip, gal ir ne. Bet va, pasakyta, kad "dalis narių įsijungė į radikalius nacionalistus (a portion of its members joined the radical nationalists). Taigi, kad ne dalis, o tik "kai kurie neolituams tapo voldemarininkais". Bet kodėl autorius nutyli faktą,

kad Lietuvos okupacijos metu nemažai neolituams priklausė prie laisvinimo sąjūdžių pagrindų: prie laisvės kovotojų ir prie santarvininkų (Rezistencinės santarvės); kad neolituams davė pradžią tremty nepriklausomiesiems (reiškia, neateitininkams studentams) ir vėliau šviesiečiams? Gal negali įeiti į V. R. ideologinius rėmus? Bet kas tiesa, tai ne melas.

Pagalčiau, ir tai lapsus linguae: girdi po karo neolituams "recreated Neo-Lithuania". Jerguteliau, tai vergiškas vertimas iš lietuviško termino "atkūrė". Anglai sakyti: *revived, restored, re-established*, bet jokių būdu ne *recreated*. Terminas tinka Dievui ir dedukciniam detektyvams.

Bibliografija: tik vienas veikalas. Nejaugi V. R. nežino, kad dar buvo ankstyvesnis veikalas: *Lietuvių Studentų Tautininkų Korp! Neo-Lithuania, 1922-1932, Kaunas, 1932*.

Gal ši mano kritika atrodytų rūsti? — Imkim momentą linksmesni. Enciklopedijos IV tomo 69 puslapyje telpa nuotrauka: "Members of Neo-Lithuania... in New York, 1954". Tai gražumėlis! Ten pavaizduoti tautininkai ir netautininkai, ir kai kurie akademinio sambūrio nariai. Argi autorius nežino, kad Korp! NL tremty atsistiegė 1955 (metais vėliau!)? Leidėjui Kapočiui nuotraukų klišės brangiai kainuoja. Tad autorius galėjo parinkti reprezentyvią nuotrauką. Juk iš autoriaus suminėto šaltinio galėjo paimti fotografiją, būdingą neolituams.

Grijkime prie straipsnio. EL straipsnis apie neolituams yra tendencingas, praleista yra svarbių momentų (kaip antai, filisterių sąjungos steigimas 1926. VIII. 26). Sakoma, kad *traduttore e traditore!* (itališkai: vertėjas yra išdavi-

kas). Bet čia Neo-Lithuania perdėm traukiama lyg per dantį: girdi, esanti draugiška, puoselėja viduramžių papročius, kala ideologiją nariams į galvą, turi nesaamas šakas, linkę šūkauti. Netikiu, kad autorius būtų toks naivus, netikiu, kad ir atsakingas redaktorius netendencingai žiūrėtų į Korp! NL (plg. jo straipsnį apie jo ideologinę studentų organizaciją). Kyla ir įtarimas, kai pasirinkta autorius ne iš neolituams. Juk Lietuvių Enciklopedijoje rašė apie neolituams prof. Bronius Nemickas ir adv. Antanas Diržys. Jei jie nepriimtini atsakingam *Encyclopedia Lituanica* redaktoriui, tai dar lieka visa eilė kitų Korp! Neo-Lithuania narių, kurie būtų kompetetingi parašyti rimtą straipsnį apie savo akademinę šeimą ir kas turi ryšio su ja.

Dabar straipsnyje pasirinktoji terminija rodo patyčias, ar anglų kalbos nežinojimą. Jei čia būtų pastarasis atvejis, tai prie nežinojimo anglų kalbos jungiasi ir kitas redaktorių trūkumas: stoka gėdos, jei pretenduoja į anglų kalbą žinytų redaktorių.

OPERATORS — SEWING MACHINE.

Exc. pay, perm. emp. for operators exp. on any type work on single needle, merrrow, safety stitch or binding sewing machines. Conv. loc. in Kensington, to pub. trans. and adjacent parking. Apply anytime. THE IRONEES CO., Front & Venango Sts. (3601 N. Front St.), Philadelphia, Pa. For special interview appt. call 634-6760.

TRUCKING OPPORTUNITIES

Independent contractors wanted with single or twin screw tractors, or able to purchase same, to transport farm machinery, construction equipment and lumber to all 48 states and 4 western provinces of Canada.

WRITE OR CALL
INTERNATIONAL
TRANSPORT INC.
2450 MARION RD. S.E.
ROCHESTER, MINN. 55901
507-288-2331

An Equal Opportunity Employer (26-28)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klijentūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVE. (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st NEW YORK, N. Y. 10022

SKYRIA I:

Apple-Valley, Min. 55124-7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 2-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6066
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irrington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2236
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440
Trenton, N.J. 08620 — 4 Quay Court	609-585-4867

KELIONĖ Į ANĄ PASAULĮ

ST. PERMINAS

Kelionė į aną pasaulį nėra sudėtinga. Reikia numirti, ir ano pasaulio slaptingi pločiai priima turistą vėl. Taip, vėl. O kaip su bedvasiu kūnu? Kūnas turi būti palaidotas arba sudegintas. Ir iš to punkto prasideda Federalinės Verslų Komisijos (The Federal Trade Commission) projektas reformuoti iki šiol buvusią amerikiečių laidojimo sistemą. Tvirtinama, kad laidojimo namų direktorija užurpavo laidojimo verslą, turi monopolijas kainoms ir klientams diktuoja savo sąlygas. Todėl ši stambi amerikiečių verslo sritis, kurios apvarta siekia keturis bilijonus dolerių per metus, turėtų pasitenkinti kuklesniais pelniais. Kiekvienais metais JAV-se miršta apie porą milijonų žmonių, tad laidojimo objektų ir karstų gamyba yra žymi, bet absoliučiai nereklamuojama pramonės šaka.

Laidotuvių namuose, kada klientas susitinka su laidojimo vedėju, vyksta, tvirtina geravalę komisija, tam tikras kliento apstatymas. Padėties aplinkybės net psichiškai neleidžia derėtis, "smulkintis" dėl kainų ir sąlygų. Reklamose laidojimo direktorius ateina prie liūdinčiojo kliento kaip jo jautriausias bičiulis. Kaip gi su bičiumi ir liūdesio valandomis pradėti derėtis dėl karsto kainos, dėl karstanešių pirštinių? Viskas priimama vienu, nedalomu sandėriu. Tokia valanda, tokia talka liūdinčiam! Tokios tad yra laidojimo namų susitikimo su klientu aplinkybės, teigia Federalinė komisija. Klientas čia nėra automobilio, arba sofos pirkėjo padėtyje. Kada artimo mirusiojo lavonas guli ligoninės lavoninėje, kas bėgios nuo vieno laidojimo namų į kitus ir derės dėl kainų ir nuolaidų?

Federalinė komisija sugalvojo, kad laidojimo namai privalės pateikti klientui patarnavimų kainų detalizuotą sąrašą. Iš to sąrašo klientas galės pasirinkti tikrai tokį patarnavimą, kurio jis pageidauja. Karstų kainos turi būti atskiros, neįtrauktos į bendrąją laidojimo kainą. Karstai turi būti laidojimo namų sandėlyje ir parodyti klientui. Laidotuvių namai privalės laikyti ir pigiausius karstus, nes dabar arba tokių karstų iš viso netais, arba laiko paslėpę, kad tik klientas nepasirinktų per daug pigaus karsto, kas neįteigėtų laidojimo namams pelno. Tokiu būdu, galvoja Komisija, klientai sutaupys pinigų. Jie nebus diktuojami, jie žinos kiekvieno patarnavimo vertę.

Laidotuvių namų atstovai kategoriškai atmets tokią reformą. Jie sako, kad laidojimo procedūra Amerikoje yra visame pasaulyje patogiausia. Pasekus nusišundimu, nustatyta, kad iš 170,000 laidojimo tikrai 250 klientų turėjo kokių nors nusišundimų. Nuliūdusiam klientui (tai asmuo laidojimo savo artimajį) netinka tyrinėti kainų sąrašus. Kliento psichinis stovis reikalingas užuojautos, talkos, pagalbos. Laidotuvių namų personalas neprivalėtų vedžioti liūdinčią asmenį po karstų sandėlius, tarytum automobilių pardavėjas po savo aikštę. Taipogi, neprivalu aiškinti klientui įvairias valdžios rekvizicijas laidojimo tvarkai, lavono laikymui, etc. Tas viskas savaime suprantama: laidojimo namai pasiima palaidoti mirusįjį, ir liūdinčiam asmuo atpalaidotas nuo vargo gedulo valandomis aiškintis gana komplikuo to verslo detales ir patirti visus valdžios potvarkius.

Kiekvienas gali sutikti su viena ar kita alternatyva. Tačiau, tenka galvoti, kad derybos dėl karsto, mirusiajam gulint lavoninėje, nebūna jau etiškas reiškinys. Kiekvienas klientas žino savo finansinį pajėgumą, kas nustato vietos pirkimą kapinėse, kas nustato ir laidojimo bendrąją kainą. Tokiomis valandomis retas kas iš patarnavimų sąrašo išbraukinėty detales, kaip baltų pirštinių karstnešiam neparūpinimą, etc.

Laidotuvių namų atstovai remiasi apmaudo ir liūdesio valandų orumu. Tad jų patarnavimas netiktai aprūpina materialiniais objektais, bet teikia ir užuojautos, paguodos teikimą. Tas patarnavimas yra subtilus liūdinčiojo nuotaikos atjautimas sunkią gyvenimo valandą. Laidotuvių namų personalui nėra etiška teirautis, ar klientas nori ar nenori tokios ar kitokios detalės? Pagaliau, tvirtina Laidotuvių Namų atstovai, susidarė jau tradicija taip, o kitaip aptarnauti mirusįjį amerikietį. National Funeral Director' Assn. sąjunga priklauso 14,000 narių. Tai galinga, kaip Amerikos Medikų Asociacija, grupė, todėl manoma, kad Federalinės Komisijos projektui teks susitikti su ilga priešimomosi procedūra, iki jo konstitucingumo įvertinimo teisme.

Tačiau visuomenėje jau atsiranda įvairių draugijų bei platesnių sąjungų kovai su laidojimo brangumu. Į pensiją pasitraukusių asmenų sąjunga (American Association of Retired Persons), priskaitanti iki dešimties milijonų narių, kalba už

laidotuvių tvarkos reformą. Aktyvi episkopų draugija St. Francis Burial Society, ir kt. Jie visi kalba apie profesinių laidojimo namų pasipelnijimą iš gedinčiųjų asmenų apmaudo nuotaikų. Todėl jie kritikuoja, jie sako, įkalbinėjimus, kad velioniui bus lengviau prasmukti į dangaus karalystę, atsigulus į prabanginį karstą. Reikia, esą, paprastų karstų, iš paprastų pušinių lentų. Ir vienam tokios draugijos nariui mirus, visas karstų dirbtuves aplankius, paprasto pušinių lentų karsto nerasta! Principingi kovotojai prieš laidojimo namų monopoliją susieškojo dailidę, dailidę susieškojo statybinės medžiagos sankrovą. Tokiu būdu buvo sukaltas karstas iš pušinių lentų. Turėta neapsakomo vargo su lavono išlaikymu, lavono parengimu dėti į karstą, su duobės iškaskimu ir lavono pušinių lentų karste atvežimu į kapines. Berods viskas kainavo brangiau už oriai praves tas laidojimo tradicinę laidojimo namų tvarką. Suprantama, bendras tokių laidojimo vaizdas gailus.

Tai pradžia, tvirtina saviveiklinių laidojimo organizatoriai. Toliau seksis geriau. Atsirastų asmenų, kurie parūpintų karstus, kas duobes, pic-up sunkvežimiais gabens pušinių lentų karstus į kapines. Jie neklysta. Jau atsirado, bendra amerikiečių tradicija, kompanija, kuri parduoda "do it yourself" brėžinius. Pagal tuos brėžinius žmogus gali pasigaminti sau arba savo artimiesiems karstus. Už papildomą mokestį atsiunčia medžiagą: pageidaujamo me-

VARGONŲ VIRTUOZA ZENONĄ NOMEIKĄ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS...

Gegužės 22 d., Rochesteryje, N. Y., po ilgos ir labai sunkios ligos mirė vargonų virtuozas, muzikas Zenonas Nomeika. Išsikankinęs trejetą metų jis užmigo amžinuoju miegu.

Zenonas Nomeika gimė Lietuvoje, Pėdžių kaime, Kėdainių apskrityje 1911 m. kovo 28 d. Jo tėvas buvo vargonininkas ir jauną Zenoną mokė vargonais groti. Vėliau, dar visai jauną, tėvas atidavė Zenoną į Naujajį vargonininkų kursų Kaune. 1925 metais jis įstojo į Kauno konservatoriją, kur mokėsi vargonų pas Laumenskiene, vėliau perėjęs pas Ružickį.

Zenonas Nomeika buvo tylus, neveržlaus būdo žmogus, mėgstantis tylų darbą. Nuo 1927 metų Zenonas viešai koncertavo

ruošdamas vargonų ir piano koncertus. Kiekvienas jaunuolis svajojo apie studijas užsieny. Gavęs švietimo ministerijos stipendiją 1929 metais išvyko į Paryžių ir įstojo į Ecole Normale du Musique pas prof. Marcel Dupre.

Zenonas studijas baigė 1936 metais ir grįžęs Lietuvon, buvo priimtas į Klaipėdos konservatoriją vargonams dėstyti ir buvo vargonų klasės vedėju. 1939 metais persikėlė į Šiaulius, kur dėstė vargonus, kartu buvo ir Vilniaus konservatorijos profesorius. Atostogų metu Zenonas ruošdavo koncertus Kaune, Vilniuje, Panevėžyje ir Klaipėdoje. Pasižymėjo milžiniška technika ir individualia interpretacija. Koncertuoti mėgo ir tai būves jo gyvenimas. 1944 metais su kitais lietuviais apėjo savo gimtąjį kraštą.

Atvykęs į JAV jis dirbo kaip vargonininkas dvejose svetimtaučių šventovėse ir turėjo savo fortepijono studiją Rochester, N. Y. Koncertanto karjeros neužmetė: koncertuodavo svetimtaučiams, kur galėdamas ir lietuviams, Bostone, Clevelande ir kt. Prieš tris metus buvo dalinai paralyžuotas. Vienišas, savo žmonos prižiūrimas, jis iškeliavo į amžinybę, ir jo koncertų mes jau nebegirdėsime. Palaidotas gegužės 25 d. iš svetimtaučių šventovės, kurioje dirbo. Tebūna Tau lengva Amerikos žemė, Tau, kuris buvai per didelis mums, kad tavę suprastumėm.

Elena Vasyliūnienė

JOURNEYMEN MACHINERY REBUILDERS

MUST BE ABLE TO SCARE WASTE, BREAK DOWN AND REPAIR NEW & USED METAL WORKING MACHINERY. STEADY WORK AND ALL FRINGE BENEFITS.

SEND RESUME AND WAGE REQUIREMENTS

ARKANSAS MACHINERY

REBUILDER, INC.

1706 EAST 8TH ST.

LITTLE ROCK, ARKANSAS 72202

501-372-6340

(26-29)

CUPOLA MELTING SUPERVISOR

AND
FINISHING DEPARTMENT
SUPERVISOR

Grey Iron Foundry has immediate openings for supervisors in line management. Minimum 2 years experience. Self starters & people oriented. South West Michigan Location.

SEND RESUME TO PERSONNEL DIRECTOR

MIDWEST FOUNDRY CO.

P. O. BOX 469

COLDWATER, MICH. 49036

An Equal Opportunity Employer (26-28)

IMMEDIATE OPENINGS FOR

ALLOY

PIPE WELDERS

MUST PASS 2G & 5G POSITION TESTS.

40 HOUR WORK WEEK.

504-356-0271

Monday-Friday
8:00-5:00PM

An Equal Opportunity Employer (26-29)

GERIAUSIĄ DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvį kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue

Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

BEKELIAUJANT

ANTANAS LAUKAITIS

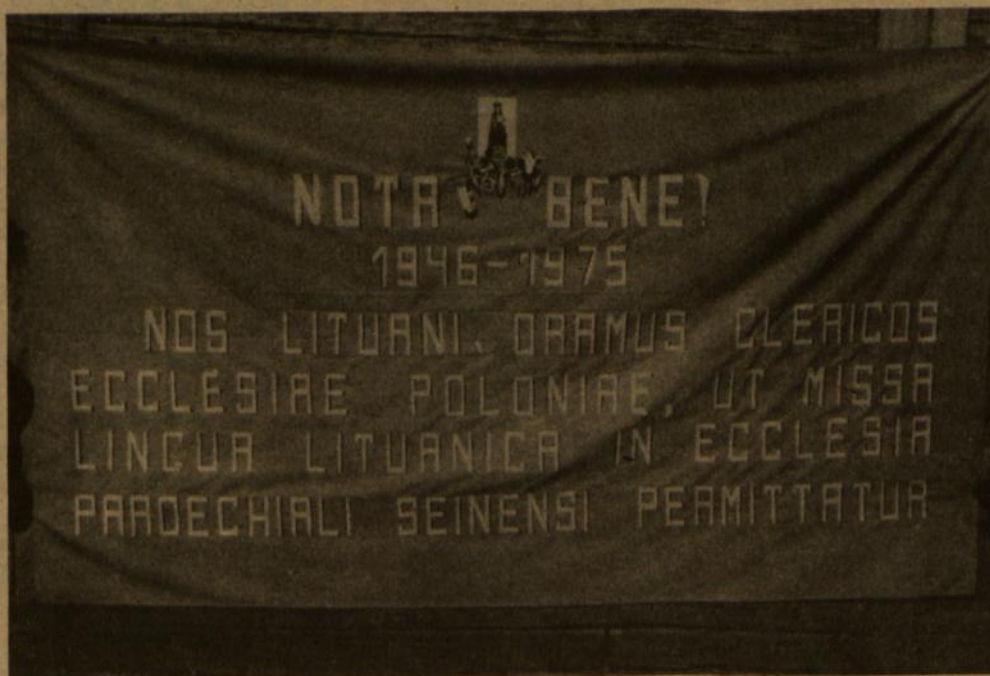
SEINAI

Šio miesto, esančio apie 30 kilometrų nuo Punsco, vardas yra man nepaprastai brangus. Čia vyskupo A. Baranausko vyskupavimo metais jo sekretoriumi — kancleriu buvo mano dėdė prelatas J. Laukaitis, tuo metu buvęs ir žinomo Lietuvoje laikraščio "Šaltinio" redaktorius. Dar vaiku būdamas iš jo paties ir kitų apie Seinus, lietuvių kovą su lenkais juose ir kita, esu labai daug girdėjęs. Ir dabar būnant, senesni žmonės geru žodžiu prisiminė Rusijos kalėjime mirusį — prel. J. Laukaitį. Pačiuose Seinuose lietuvių nedaug, tačiau apylinkėse apsiečiai lietuvių ūkininkų. Didžiausias vargas ir rūpesčiai yra lenkų dvasiškijos persekiojimas ir draudimas lietuviškų apeigų, pamaldų ir kt. Lietuviams yra Seinų vyskupo lenko paskirta maža buvusi vokiečių bažnytelė, tačiau lietuviai jos visai nenori. — Kaip mes katalikai dzūkai, kurių tėvai ir seneliai statė ir rėmė Seinų katedrą, dabar baziliką, galime būti išmesti iš savos tėvų bažnyčios, skundėsi man seiniškiai. Ir tikrai, pats savomis akimis mačiau, kaip po oficialių lenkiškų pamal-

lietuviškas pamaldas. Vyskupas ir kunigai lietuvius čia laiko blogiau negu šunis. Pagal lietuvių pasakojimus Seinuose, jie čia yra apsugoti nuo fizinių susidūrimų su lenkais tik valdžios ir milicijos, kitaip lenkai katalikai lietuvius, bazilikoje ar už jų ribų, išmuštų. Jei čia yra kunigas geras lietuviams ir norintis jiems padėti, tai labai greitai jis yra vyskupo iškeliamas kitur. Prieš Kalėdas čia buvo tiesiog grumtynės bazilikoje su pačiais kunigais ir jų

Seinuose lietuvių delegacija (A. Kuosa, J. Drūtys, J. Puniškis, P. Jankauskas) įteikia vyskupui M. Sasinowski protesto raštą dėl uždraudimo lietuviams naudotis bazilika.

Protesto plakatas lotyniškai per bazilikos šventinimą.

Įsidėmėk 1946-1975. Mes lietuviai meldžiame Lenkijos bažnyčios dvasiškiją, kad būtų gražinta Seinų parapijos bažnyčiai lietuvių kalba. Kaip pasakojama, tai pamatę Seinų vyskupas ir jo padėjėjai, pabalo ir iš pykčio net drebėti pradėjo.

Punsco ir Seinų lietuviai prašo viso laisvo pasaulio lietuvius dvasinės ir moralinės paramos:

1. Rašyti protesto laiškus ir raštus Seinų vyskupui adresu: 18-400 Lomža, Sadowa 3, J. E. Ks. Bp. M. Sasinowski, Poland, protestuojant prieš uždraudimą visų lietuviškų religinių apeigų ir nedavimą naudotis Seinų bazilika, kuri yra lietuvių tautos istorija ir praeitis.

2. Lietuvių vyskopus ir dvasiškiją, ypač Romoje, padėti šiuo reikalu Punsco ir Seinų lietuviams.

3. Nesiųsti jokių paramos siuntinių iš Amerikos ir

(Nukelta į 10 psl.)

Prie Seinų bazilikos. Iš kairės: R. Vaina, prof. B. Grigelionis, Dirvos bendradarbis A. Laukaitis ir J. Vaina.

dų, bazilikoje pasilikę apie 200 lietuvių, be kunigo, pradėjus giedoti lietuviškas gegužinių pamaldų giesmes, buvo pradėdami lenkų stumdyti. Man darant nuotrauką, jie tai pamatę su kunigu pasišalino ir visas ūkininkų maldas stebėjo iš pašalies.

Seinuose lietuviai yra tiesiog vejami iš bazilikos ir vyskupas M. Sasinowski viešai išsireiškė, kad jam yra geriau nustoti 4000 lietuvių tikinčiųjų, negu leisti jiems bazilikoje turėti

palydovais, kurie lietuvius norėjo išmesti. Tačiau dzūkai yra tvirti ir palietę juos lenkai — žiauriai apsiriko.

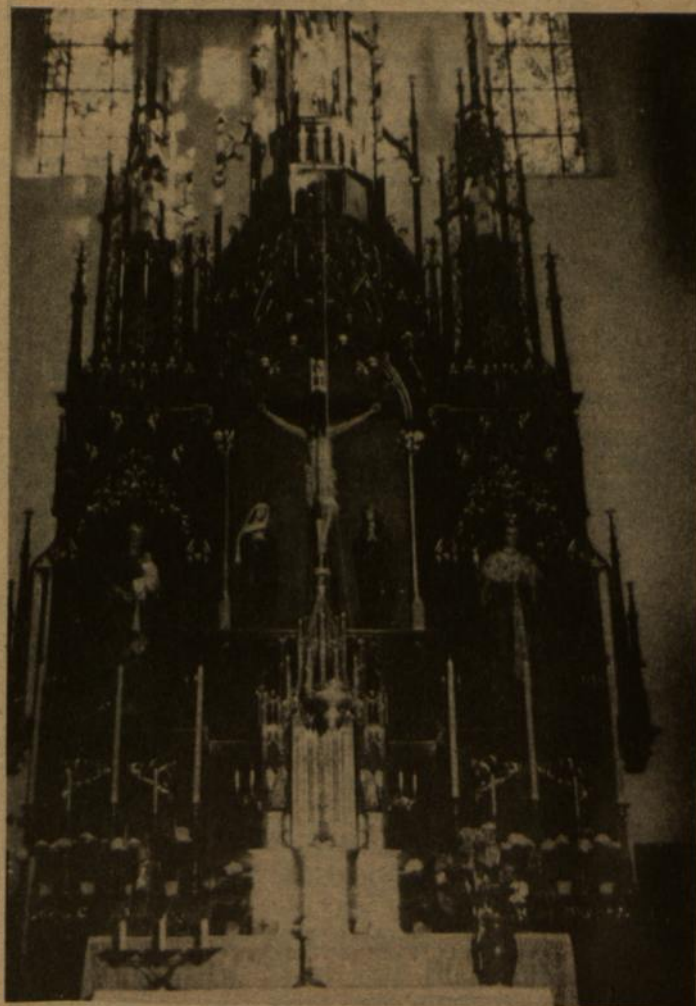
Lietuviai Seinuose yra labai pasipiktinę vyskupo Deksnio ir prelato Tulabos raštais, kuriuos lietuviams skaitė (nerodė) lenkas vyskupas Sasinowski, sakydamas, kad šie lietuviai dvasiškiai užgyrė jo kaip vyskupo paramą, duodant jiems bažnytelę. Seinų ir Punsco lietuviai per mane prašo pakviesti vysk. Deksnį ir prel. Tulabą atvykti į

Seinus ir patiems įsitikinti kaip šis vyskupas ir kunigai skriaudžia lietuvius ir kaip jie paskutiniausiais žodžiais, net grąsindami amžinąją prapultimi, viešai per pamokslus puola šiuos tik savo bažnyčią ir tikėjimą mylinčius dzūkus.

PADEKIME PUNSKUI IR SEINAMS

Prieš pora mėnesių Seinuose buvo oficialus katedros pakėlimas į baziliką. Vadovaujant Lenkijos kardi-

nolui, dalyvavo visi aukšti Lenkijos ir kitų kraštų dvasiškiniai ir svečiai. Šių didelių iškilnių metu lietuviai su šilke įrašytu lotynų kalba plakatu prasiveržė iki tribūnos ir atsistojo prieš ją. Plakate buvo įrašas:

Seinų bazilikos didysis altorius kurio viršų abiejose pusėse matosi Vyties kryžiai.

Grupė lietuvių prie Seinų bazilikos.

Seinuose...

(Atkelta iš 9 psl.)

Australijos per Seinų ir Punsko parapijos dvasininkus, nes šie siuntiniai atiduodami ne lietuviams, o lenkams, vėliau parašant padėkos laiškus, net ir su pavardėmis lietuviškai. Iš 27 siuntinių per paskutinį laiką lietuviai gavo tik 2.

4. Prieš siunčiant siuntinius, varginių lietuvių adresus reikia būtinai gauti iš Lietuvių Draugijos, o ne iš parapijų.

5. Jokių būdu neduot aukų ir pinigų. Vidugirio bažnyčios statymui, nes šio kaimo ir apylinkių bažnyčia yra Seinuose ir šios bažnyčios pastatymas aukomis iš užsienio, būtų tik lietuvių galutinis išvijimas iš Seinų bazilikos.

6. Padėti lietuviams Varšuvoj, Punske ir Seinuose

spauda, knygomis, gaidomis ir daug artimesniu tarpusavio bendradarbiavimu, ko dabar taip trūksta.

Po malonių ir nuoširdžių viešnagių pas Lenkijos lietuvių buvau užtikrintas, kad Punske ir Seinuose dar negimė toks lenkas ir dvasiškis, kuris iš šių džiūkstų atimti lietuvišką kalbą, maldą ir padaryti juos lenkais.

ARGENTINA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE PAGERBĖ MOTINAS

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje gegužės 9 d. Buenos Aires surengė gražų Motinos Dienos minėjimą su menine programa ir vaišėmis. Minėjimą atidarė ir programai vadovavo Olga Zabarauskaitė-Casas. Ji sa-

vo jautriu žodžiu lietuviškai nušvietė tos dienos reikšmę. Pabaigoje, pranešė, kad scenoje pasirodys mūsų antrosios ir trečios kartos lietuvių jėgos meninėje programoje. Uždangai pakilus, iš tikro buvo jaudinantis vaizdas. Publika jaunuosius sutiko stipriu plojimu. 15 porų tautiniais rūbais apsirengę lietuviai gražiai pašoko tautinius šokius, vadovaujant Olgai Zabarauskaitė-Casas ir Irenai Simanauškienei. Šokant jaunuoliams akordeonu grojo inž. Gilermo Kliuga.

Po sušoktų šokių, Alicija Bakaitienė, gimusi Argentinoje, lietuvių kalboje skaitė paskaitą apie motinas.

Po paskaitos ir vėl scenoje pasirodė SLA jaunuolių ansamblis.

Po tautinių šokių Cecilija Mičiūdaitė ir Irena Bačanskaitė padeklamavo eilėraščius pritaikytą motinos dienos minėjimo progą.

SLA pirm. Juozas Deveikis, gimęs Argentinoje, lietuviškai išreiškė padėką visiems dalyviams už gausų dalyvavimą ir visiems scenos darbuotojams už prisidėjimą ruošiant motinos dienos minėjimą.

Malonu, kad Juozas R. Stalioraitis pirmininkavęs SLA net 6 metus, sugebėjo organizaciją išlaikyti patriotiniai ir religiniai, pavyzdžio vienybėje. Dabar gabiai SLA pirmininkauja Juozas Deveikis. Vicepirmininku yra Albertas Stalioraitis, buvusio pirm. Juozo R. Stalioraičio brolis. Susivienijimas Lietuvių Argentinoje yra gausiausia ir turtingiausia lietuvių organizacija. Vienybėje — galia ir pasitikėjimas ateitimi.

J. Šiušis

AUTO BODY

NEED METAL PERSON. FIRST CLASS ONLY TO WORK IN MODERN COLLISION CENTER. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. LOADED WITH WORK. TOP SALARY, PAID VACATION, FULL H & A BENEFITS. CALL TODAY (609) 227-0244. (24-26)

AUTO BODY

FRAME PERSON, SUSPENSION AND MECHANICAL. FIRST CLASS ONLY. TO WORK IN MODERN COLLISION CENTER. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. LOADED WITH WORK. TOP SALARY, PAID VACATION, FULL H & A BENEFITS. CALL TODAY 609-227-0244. (24-26)

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr.5

ANTANAS BERNOTAS

ISPANIJA išleido trijų pašto ženklų seriją su savo garsiais jūrininkais: 7 pezetų ženkle parodytas Cosme Damian Churruca, 1805 m. dalyvavęs Trafalgaro mūšyje prieš anglus; 12 pezetų ženkle — Luis de Requesens, generolas ir politikas, Don Juan de Austria dešinioji ranka Lepanto mūšyje, vėliau Netherlandų valdytojas; 50 pezetų ženkle (čia jį dedame) — Juan Sebastian Elcano.

Juan Sebastian del Cano (vadinamas ir Elcano) gimė Guetaria, Ispanijoje. Kai garsusis pasaulio jūrininkas Magelanas 1519 m. iš Sevilijos išplaukė aplink pasaulį, Elcano vadovavo jo ekspedicijos laivui Victoria. Magelanui 1521 m. žuvus, perėmė visos ekspedicijos vadovybę, grįždamas į Ispaniją 1522 m., apiplaukdamas pasaulį per 3 metus be 14 dienų. Mirė 1526 m. savo antroje ekspedicijoje į Moluccų salyną.

★

KANADA išleido jau kelintą pašto ženklų seriją, skirtą XXI Pasaulinei Sporto Olimpiadai, kuri įvyks Montrealyje nuo liepos 17 d. iki rugpjūčio 1 d. Čia dedame priešpaskutinės laidos 8 plus 2 centų p. ženklą, kuriame parodytas fechtuotojas. Primokėjimai eina olimpiados naudai.

Olimpiados reikalui Montrelio miesto rytinėje dalyje baigiamas statyti ištisas įrengimų kompleksas, kuris, kaip pranešama, bus pats didžiausias tos rūšies pastatas pasaulyje. Atskiroms sporto šakoms varžybos bus ir kitose vietose: Notre Dame saloje (buv. EXPO '67) — baidarių lenktynėms, Sherbrooke mieste — jojimui, Joliette mieste — lankininkams, Ontario pusėje šv. Lauryno upėje — regatai ir kt. Be to, tam pačiam tikslui išleisti aukštų verčių \$1 ir \$2 p. ženklai: pirmame parodyta garsioji Montrelio Notre Dame katedra, antrame — pagrindinis olimpinis stadionas.

★

LENKIJA išleido du paš-

to ženklus su senų laikų pastatais: Kazimierz Dolny ir Zamosc miestų rotušėmis. Pastarąjį čia dedame.

Zamosc miestas randasi apie 50 kilometrų į pietų rytus nuo Liublino senovės Raudonosios Rusijos žemėse. Iš Zamosc yra kilusi garsi didikų Zamojskių giminė, pasižymėjusi Lenkijos politiniame ir visuomeniniame gyvenime. Kai kurie jos vyrai turi daug ryšio su anų laikų Lietuva. Tomasz Lazzynskis 1447 m. įsigijo didelį Zamosc dvarą, kuris vėliau susijungė su to pat vardo miesteliu. Jan Zamojskis (1542-1602) ir jo palikuonys mieste įsteigė akademią Italijos universitetų pavyzdžiu, patį miestą lį sustiprino pilimi, pastatė rotušę ir 4 bažnyčias italų renesanso stiliaus. Ši šeima daug prisidėjo prie kalvinizmo plitimo Lenkijoje. Po Lenkijos padalinimo miestas atiteko Austrijai, po I Pas. karo vėl grįžo Lenkijai. Šiuo metu Zamosc mieste gyvena apie 30,000 gyventojų.

★

VATIKANAS išleido trijų pašto ženklų seriją pagerbti šv. Povilui iš Kryžiaus jo mirties 200 metų progą. Čia dedame šios serijos 150 lirų pašto ženklą su jo atvaizdu.

Šv. Povilas iš Kryžiaus (smulkesnių žinių apie jį po ranka neturime) apie 1725 m. Italijoje prie Genujos įkūrė pasijonistų kongregaciją. 1741 m. ši kongregacija bažnyčios buvo patvirtinta ir netrukus paplito visame pasaulyje. Kongregacijos vienuoliai laikosi 4 amžinų įžadų: paklusnumo, skaistybės, neturto ir pamaldumo platinimo. Jie vilki juodu abitu ir ant krūtinės nešioja širdį su įrašu: 'Jesu XPI Passio' ir trimis vinimis. Pasijonistai turi 10 provincijų su apie 3870 vienuolių. Jų centras yra Romoje. Lietuvoje pasijonistai niekad nebuvo įsikūrę, tačiau Amerikoje jie veikia nuo 1852 m. Jų tarpe buvo ir yra ir keletas lietuvių kilmės vienuolių.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

CTS TOOL, DIE & MACHINE, INC.

WANTED

JOURNEYMAN DIE MAKERS

Capable of building intricate progressive, electrical, terminal, & contactors-type dies, Day shift.

JOURNEYMAN MACHINISTS

Capable of operating most tool room machinery for 1st and 2nd shifts.

EXPERIENCED DESIGNERS

Capable of designing progressive dies and special machines. Mold design capabilities desirable. 3-5 years experience needed.

Top Pay—Vacation—Pension—Paid Holidays

APPLY, CALL OR WRITE:

CTS TOOL, DIE & MACHINE, INC.

3000 ENGLE ROAD
FT. WAYNE, IND. 46809

We are an equal opportunity employer

(26-29)

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

Baisusis sekmadienio vakaras Chicagoje

Chicago miestas Bicentennial minėjimą pradėjo šeštadienį (VI. 12 d.) 11 val. vėliavų paradu. Miesto meras Richard Daley ėjo priešakyje visos eisenos iki tribūnos, o tada palipo į garbės svečių vietą ir priėmė paradą. Lietuviai parade dalyvavo ir užėmė garbingą vietą. Paradas tęsėsi beveik 3 val., sutraukęs kelis šimtus tūkstančių žiūrovų ir tūkstančius dalyvių. Diena buvo karšta ir graži, tad dažną išviliojo į gatves.

Sekmadienį minėjimas buvo tęsiamas Soldier Field stadione. Čia taip pat dalyvavo etninės grupės ir atliko programą. Nežiūrint labai karšto ir tvankaus oro, susirinko virš 30,000 žiūrovų.

Vakare, (VI. 13 d.) Marquette Parko Gimimo šv. Mergelės Marijos šventovėje įvyko religinės muzikos koncertas. Koncertą atliko bažnyčios choras, vadovaujamas Antano Lino. Dirigento pavad. Kazys Skaisgirys, prie vargonų Arūnas Kaminskas (jauna, kylanti muzikos žvaigždė). Dalyvavo: mišrus ir vyrų chorai, solistai Genovaitė Mažeikienė, Margarita Momkienė ir Vaclovas Momkus, smuikinininkas — Povilas Matiuškas. Programą pravedė ir paaiškinimus darė klebonas kun. Antanas Zakarauskas.

Choras, solistai ir instrumentalistai pasirodė labai puikiai, nors kartais stiprus perkūnas su žybčiojančiais žaibais bei ledų kruša, žiūrovams nedavė reikiamai susikaupti. Dėl prasidejusio stiproko lietaus ir oro biuro įspėjimo apie artėjančią audrą, žmonių susirinko apgailėtina mažai. Šis koncertas turėtų būti pakartotas, kad galėtų išgirsti platesnė publika. Ateityje tokie koncertai galėtų būti rengiami gėvėnės metu, kad žmonės daugiau galėtų susikaupti ir išgyventi.

Pirmoji koncerto dalis — Nulliūdo kapais apsiklojus tėvynė — skirta kovose už Lietuvos laisvę kritusiems savanoriams, kariams ir partizanams pagerbti, kacečiuose ir kalėjimuose nužudytiems, Sibiro nelaisvėje ir sniegynuose galvas už mūsų tautos idealus paguldžiusiems broliams ir sesėms prisiminti.

Giesmė — Popule meus — skirta operos solistui ir šios parapijos vargonininkui, a. a. Vladui Baltrušaičiui prisiminti.

Šiuo koncertu klebonas kun. A. Zakarauskas pager-

bė Baisiojo Birželio įvykių, nes veikiančios dvi LB apylinkės atskiro minėjimo neįstengė suorganizuoti. Tiesa, pakėlė tautinę vėliavą ir įnešė vėliavas į bažnyčią, tai ir visas dviejų apylinkių valdybų darbas. Pačią esmę — mišios ir pamokslą — atliko parapijos kunigai. Panašiai buvo ir praėjusiais metais. Tad ar ne laikas, minėjimą rengti pasiimti parapijai, o LB valdybos tegu kilnioja vėliavą ir dalyvauja pamaldose.

Koncertas buvo puikus, ypač kai užtraukdavo visi chorai ir solistai, tada neįstengdavo net perkūnija nustelbti jų garsų. Klausytojai girdėjo neįprastą dundėsį ir šniokštimą, bet ne-nuvokė, kas darosi lauke. Išėjus į lauką, patekome į vandens srautą. Gatvės užtvinusios, automobiliai užgėję ir užblokavę judėjimą. Pamačius tokį vaizdą, tuojau dingtelėjo — o kaip su rūšiais, gal užtvindyti, jei jau gatvės ir šaligatviai yra viena upė.

Nusiavėm batus, pasiraistėme kelnes ir aida iki kelių — namų link. Pasiekus namus (vos du blokai) ir pažvelgęs į rūšį, plaukai atsistojo ant galvos. Rūšys trys pėdos vandens ir viskas plaukia.

Dieve, koks šiurpus vaizdas! Nuostoliai, tai nuostoliai, vistiek jie pakeliami, bet knygos ir žurnalų komplektai visai paskendę, o jų jau nebeatstatysi.

Žmonės neatmena, kada tokie potvyniai buvo nusiautę Marquette Parką ir aplinkines gyvenvietes. Ilgesnį laiką nesant potvynių, žmonės prarado atsargumą ir rūšiuose įsirengė antrą gyvenimą. Vasaros karščių metu patogų išsivirti maistą, kartais ir pasilepinti prieš televiziją, o dabar viskas plaukia, viskas apnešta nousėdom ir dumb-lu.

Gatvelės užsivertė neatstatomais daiktais, sumirkusiomis knygom, matraciais ir daugeliu kitų dalykų. Nuostoliai dideli, bet miesto pareigūnai į tai nekreipia dėmesio ir jokios pagalbos. Lemonto miestely kur kas blogiau, nes ten tornado smogė visa savo jėga. Sugriovė apie 60 namų, sužaidė bei užmušė žmonių.

Tai štai, gražusis birželio vakaras. Ką atnešė dešimtims tūkstančių žmonių. Audros ir potvyniai yra Amerikos dažna nelaimė, o su ja sunku kovoti ir rasti tinkamų priemonių. Dažniausiai pasitenkinama iš-

vyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net tris laidas išleido L.S.S.T. Simo Kudirkos kuopa New Yorke. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N. Y. 11421. Knygos kaina — 10 dol. (22-25)

• Švietimo Gairės. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. Nr. 14 (18 1976. Leidžia JAV LB švietimo Taryba. Redaguoja Pranas Karalius, 12470 Snow Rd., S. Newbury, P. O. Busto, Ohio 44021. Administruoja Stasys Rudys, 415 Plum St., Michigan City, Ind. 46360. Žurnalo mėcenatas — Lietuvos Fondas. Nr. Kaina 1,50 dol.

• Čiurlionio Galerijos, Inc. parodų salėje, 4038 Archer Ave., Chicagoje, nuo birželio 21 pradedama nuolatinė daugelio dailininkų paroda — paveikslų pardavimas. Galerija veiks Midland Savings banko valandomis.

• Kr. Donelaičio pradinę lit. mokyklą šiais metais baigė Gailė Antanaitytė, Indrė Antanaitytė, Raimondas Bagdonas, Giedrė Bertasiūtė, Lisa Chiapetta, Loreta Deveikytė, Vida Didžbalytė, Alvydė Eitutyte, Jonas Eringis, Silvija Fabijonaitė, Andrius Gerulis, Astra Jakubauskaitė, Lina Jarūnaitė, Gina Kiliūtė, Andrius Kirvelaitis, Vytenis Kirvelaitis, Dalia Kisieliūtė, Rimantas Kučėnas, Antanas Mackevičius, Diana Mackevičiūtė, Arūnas Pabedinskis, Darius Pavilionis, Vida Pociūtė, Dalia Polikaitytė, Leonas Putrius, Indrė Rudaitytė, Dalia Sabaliauskaitė, Lina Saulytė, Rita Stukaitė, Rūta Tamulionytė, Jūlytė Valaitytė, Eriks Vasiliauskas ir Lina Vaičiulytė.

GERIAUSIA DOVANA šeimai ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga, PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė Elena J u c i ū t ė, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo sto-

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

RUGSĖJO 30 — \$750.00

GRUODŽIO 22 — \$875.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS — NESIVĖLUOKITE!

1977 metų ekskursijos į LIETUVĄ prasideda balandžio 6 d. Registracijas priimame dabar.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Air fares subject to changes and Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškviatimo dokumentus.

MŪSŲ SENOLIŲ ŽODŽIAI IŠ ANAPUS

Kad aiškiai žinotum mūsų didingos tautos tikrąją praeitį, jos kilnumą, jos viršžmonišką būdą ir jos gamtos nesugriaujamais dėsniais sukurtą gyvenimą bei tikrą visatos pastovumo sukurtą amžinumą. Rementis mūsų tautos padavimais, tikra tautine valia ir sveiku — tarptautinių šmėklų neužburtu protu, šioje knygoje yra išdėstyta tikra ir nieku kitu nepamainoma mūsų tautos būtis.

Knyga 306 pus. Kaina 5 dol.

Šią knygą turėtų skaityti ir į duotus padavimus įsigilinti kiekvienas lietuvis, o ypač mūsų tautos jaunimas. M. Aukštuolis, 4 Elizabeth Ave. Springdale, Conn. 06907.

PENKTOJI LIETUVIŲ TAUTINIŲ

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

—AMERIKOS BICENTENNIAL MINĖJIMAS—

RENGIAMAS 1976 m. rugsėjo mėn. 5 d., 2 val. p. p.

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE, CHICAGOJE.

Šventės programos bilietai (kainos apačioje nuo \$8.00 iki \$4.00; balkone nuo \$8.00 iki \$3.00) gaunami "MARGINIUOSE", 2511 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 778-4585.

Banketas McCormick Place (IX. 5. 7 val. vak.). Bilietai po \$15.00 (\$10.00 šokėjams) gaunami "PARAMOJE", 2534 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, Tel. (312) 737-3332. Stalai po 10 asmenų.

Šokėjų susipažinimo vakaras Jaunimo Centre (IX. 4). Bilietai po \$3 gaunami "STASE'S FASHIONS", 6237 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 436-4184.

Čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu.

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

ANTANAS GRINIUS

Detroito lietuviai

ATEITININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Birželio 6 d. ateitininkai Dainavos jaunimo stovykloje šventė savo tradicinę pavasario šventę. Kun. Babonas atnašavo šv. Mišias, o po evengijos buvo perskaičiuoti egzaminų komisijų akta, duotas įžodis, įteikti organizaciniai ženkleliai ir sukalbėtas ateitininkų credo. Po mišių ateitininkų sendraugių vardu žodį tarė Jonas Mikulionis. Toliau buvo skaitomi studentų referatai, sveikinimai ir sugiedotas ateitininkų Himnas.

Tėvų Komiteto surengtuose pietuose dalyvavo virš 150 žmonių. Po pietų vyresnieji moksleiviai suvaidino "Mindaugiečiai už 20 metų" ir jaunučiai vadovaujami Jadvygos Damušienės, Miškiukas Rudnosiukas. Tarp dviejų vaidinimų kvartetas susidedas iš dviejų mamų ir dviejų tėvų gražiai padainavo. Kvartetą sudarė: J. ir P. Zaranos, J. ir J. Mikulioniai.

PILĖNŲ STOVYKLA-VIETĖS ATIDARYMAS

Tą pačią birželio 6 d. "Švyturio" jūrų šauliai turėjo savo stovyklavietės Pilėnai atidarymą. Diena buvo graži ir į atidarymą atvyko virš 150 žmonių. Šeiminkės nebuvo numacičiusios, kad tiek daug žmonių atvyks, tad jų pagaminti kepsniai ir įvairios užkandų greit buvo išpirktos ir svetainė liko tuščia. Gėrimais buvo apsirūpinta geriau. Jų, kaip atrodo nepri-trūko. Pilėnai auga ir nuolat gražėja.

Tai kuopos pirmininko inž. Alfo Šukio, jų kome-danto Stepo Lungio ir tal-kininkaujant jų žmonoms ir kitiems šauliams atsiecta.

Atidarymo proga Pilėnų stovyklavietei aukėjo: Vin-cas Atkočiūnas 50 dol. Jo-nat Ratnikas 50 dol. ir Čes-lavas Telyčėnas 50 dol. Čes-lavas Telyčėnas, taip pat sa-vo dukrai Vilijai Telyčėnai-tei pratęsė 1 metams Dirvos prenumeratą.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Detroito Pabaltiečių komiteto suruoštas baisiojo birželio minėjimas Lietuvių Kultūros Centre Southfielde birželio 13 d. sutraukė apie 300 žmonių. Iškilmingos mišios už visas baisiojo birželio aukas buvo atnašaujamos Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Mišias užprašė prie tos parapijos veikias Lietuvos Religinės šalpos Rėmėjų komitetas. Pamal-

dose dalyvavo ateitininkų, skautų, Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavos. Pastarosios trys perrištos juodais gedulo kaspinais. Jaunimas prie altoriaus padėjo vainiką. Mišių metu giedojo visi, vadovaujant Edvardui Skiočiui, vargonais palydint Elenai Mykolaityenei. Pabaigoje Kristina Jankutė paskaitė B. Brazdžionio eilėraštį "Be Motinos Tėvynės". Tai diena pritaikyta labai jautrų pamokslą pasakė klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius.

Šiemet Pabaltiečių komitetui vadovauja latviai, todėl salėje minėjimui vadovavo jų sekretorius Guntis Strikis. Įnešus JAV ir trijų Pabaltijo kraštų vėliavas, invokaciją sukalbėjo šv. Povilo latvių ev. liuteronių bažnyčios klebonas Valteris Liventals. Amerikos Himną sugiedojo Pranas Zaranka. Jam akompanavo Rimas Kasputis. Įžanginį žodį pasakė Pabaltiečių komiteto pirm. Juris Ozols. Pagrindinę kalbą JAV kongresmanas Marvin Esch.

Michigano gubernatoriaus Milliken proklamaciją perskaitė latvaitė Ilze Lenšs. Estas bas-baritonas Raimond Tralia padainavo dvi dainas. Ir kartu su sopranu Mallo Magi jos sukomponuotą Requiem.

Detroito burmistro Coleman Young rezoliuciją perskaitė Stefutė Brizgytė. Latvių vaikų muzikalinis ansamblis "Kokletaja", vadovaujamas Gunars Ejups — 5 mergaitės ir du berniukai kanklėmis paskambino. Jie susilaukė audringų ap-lodismentų, nes jų graži elgsena, amžius ir paskam-bintos dainelės publikai labai patiko.

Southfielde burmistro prokomaciją perskaitė estė Malle Magi. Lietuvių moterų vokalinis ansamblis vadovaujamas Stasio Šližio padainavo keletą dainų. Ansamblis pasirodė kaip subrendęs meno vienetas, o tautiniais rūbais pasipuošusios dainininkės susilaukė labai nuoširdžių komplimentų.

Programos vadovo perskaityta rezoliucija visiems plojant vienbalsiai priimta. Minėjimas baigtas Estijos, Latvijos ir Lietuvos Himnais. Programos metu vadovas išvardino ir visus komiteto narius ir dalyviai jiems smarkiai plojo. Lietuvių komitete atstovauja Saulius Kaunelis ir Alfredas Kulikauskas.

SLA 352 KUOPOS IŠVYKA

Birželio 13 d. surengta SLA 352 kuopos išvyka į

Pilėnų stovyklavietę praėjo labai gražiai ir linksmai. Nežiūrint, kad tą dieną buvo ir kitų įvairių rengimų, bet žmonių užtektinai atvyko ir čia. Buvo ir tokie, kuri ir maudėsi gražiai įrengtame baseine. Išvykoje atšvestos "antatinės". Kuopos pirmininkas Petras Januška pasveikino išvykoje dalyvaujančius Antanus. Senas susivienijimo narys Feliksas Motuzas padeklamavo Maironio eilėraštį: "Išnyksiu kaip dūmas".

Išvykos reikalus tvarkė ir dirbo kuopos valdyba: Petras ir Birutė Januškos, Birutė Januškaitė, Petras Dalinis, Mykolas Balčiūnas, Elžbieta Jodinskienė, Antanas Grinius, Bronius Burba, talkininkaujant Petrei Juškienei, Marijai Žilinskienei ir Jadvygai Grinienei.

DLO CENTRAS PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Adv. Rimas Sakis — pirmininkas, Elžbieta Paurazienė, dr. Algis Barauskas, inž. Saulius Kaunelis ir dr. Kęstutis Keblys — vicepirmininkai. Stasys Šimoliūnas — sekretorius, Antanas Sukauskas — išdininkas, Alfredas Kulikauskas — atstovas Pabaltiečių komite-te, Bernardas Brizgys — informacijai ir Jonas Maršalkovičius — narys. Revizijos komisija sudaro: Juozas Leščinskas.

★

• Rasa Joana Baužaitė š. m. birželio 12 d. baigė Lamphere High School labai gerai su įvairiais garbės atžymėjimais, kaip Association of Phi Beta Kappa, National Honor Association ir kitais. Be to, virš 10 metų lankė dar baletu mokyklą ir akademią. Nekar-tą su akademija dalyvavo baletu pastatymuose, ir čia ji buvo gerai vertinama. 1974 m. gruodžio mėn. 1 d. ALT S-gos Detroito skyriui švenčiant 25 metų sukaktį, Rasa šoko baletą meninėje dalyje.

Dabar ji jau yra priimta į Michigano Universitetą Ann Arbor, Mich. Ji rengiasi studijoms į architektūros šaką. (jš)

MOKSLO METŲ UZBAIGIMAS

Gegužės 23 d. Lietuvių Kultūros Centre buvo nepaprasta šventė — žiburio li-tuanistinių mokyklų mokslo metų užbaigimo iškilmės. Aukšt. mokykla išleido pirmąją laidą. Iškilmės pradėtos vėliavų pakėlimu. Vėliavas pakėlė abiturentės Rita Neverauskaitė ir Asta Šepetytė, bei vienuoliktos skyriaus mok. Kristina Jankutė, Taura Zarankaitė, Virgis Kasputis ir Elegijus Lėlis. Vėliavų pakėlimo metu sugiedotas Lietuvos himnas ir prie lietuviškojo kryžiaus padėtos gėlės. Iškilmingų mišių metu giesmes giedo-

A. Laikūnas kalbasi su P. Druskiu ir V. Staškum.

J. Gaižučio nuotr.

jo mokiniai ir visa bažnyčia, vargonais palydėjo Elena Mykolaityenė. Iškilmės pritaikintą pamokslą pasakė mokyklos kapelionas — Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius.

Salėje iškilmes pradėjo mokyklos vedėjas mok. Pranas Zaranka. Sceną puošė mokyklos ženklas ir užrašas: Tegu meilė Lietuvos, dega mūsų širdyse. Vedėjas pabrėžė lietuviško žodžio svarbą svetur gimusiems lietuviukams ir tas pastangas tėvų, mokytojų ir vaikų, mokantis liuanistinėje mokykloje. Jis pabrėžė, kad mokyklų darbą stipriai remia LB, tėvų komitetas, atskiros organizacijos ir pavieniai asmenys. Jis ypač džiaugėsi, kad pagaliau Detroito pralaužti pirmieji ledai ir išleidžiama pirmoji dvylika skyrių baigusių lai-da.

Po jo kalbos sekė motinoms pagerbti vedėją P. Zarankos paruošta pyne "Literatūrinė puokštė motinai" — deklamavo, dainavo visi aukštesniosios mokyklos mokiniai, pasakotojos buvo abiturentės ir jos palvdėjo dainas Asta Šepetytė fleitu ir Rita Neverauskaitė pianinu. Į pynę buvo įjungtos kanklininkės: Asta Šepetytė, Kristina Veselkaitė, prieš keletą metų baigusi žiburio mokyklą, Loreta ir Laima Sveraitės ir Rasa Veselkaitė ir pianistas Vidas Neverauskas. Tai buvo graži dovana gausiai susirinkusioms motinoms.

Apie abiturentes Ritą Neverauskaitę ir Astą Šepetytę papasakojo vedėjas Pranas Zaranka. Jos yra labai geros mokinės angliškoje ir liuanistinėje mokyklose. Abi už istorines temas vasario 16-tą dieną laimėjo L&ST CV pirm. Vinco Tamošiūno skelbtų varžybų pirmasias premijas. Joms atestatus įteikė ir LB švietimo tarybos pirmininko laišką perskaitė LB Michigano Apygardos pirmininkas Algis Rugienius.

LB Detroito apylinkės pirm. Jaunius Gilvydis abiturentes, visus mokinius, vedėją, mokytojus ir tėvus pasveikino LB vardu ir dėkojo už tą didelį darbą, kurį atlieka skiepydami jauną širdis Lietuvos meilei.

Visi aukštesniosios mokyklos mokiniai apdovanoti knygomis, kurių dalį nupirko LB, dalį mokytojas Jonas Kriščiūnas, Religinės šalpos skyrius ir Vincas Tamošiūnas.

Mokyklos vedėjas norėdamas, kad aukštesnioji mokykla turėtų savo tradicijas, suprojektavo raktą, kurį padarė mokyklos rėmėjas Leonas Petronis savo dirbtuvėse. Raktas poros pėdų ilgio, turi mokyklos ženklą, mokyklos vardą ir pirmosios laidos abiturenčių vardus. Kiekvienais metais abiturientų vardai bus įgraviruojami. Raktą įteikė abiturientėms ir jos jį perdavė vienuoliktos sk. atstovams Taurai Zarankaitei ir Aliukui Lėliui. Šie jį vėl perdavė mokyklos vedėjui, kad saugotų iki rudens. Petroniai yra dideli mokyklos rėmėjai.

Abiturentės apdovanojo visus klases mokytojus ir vedėją gražiomis dovanomis ir Ritą Neverauskaitę abiturienčių vardu pasakė jautrų žodį. Ji ragino visus lankyti aukštesniąją Mokyklą.

Aštunto sk. mokiniai išpildė klases mokytojos Marijos Jankauskienės paruoštą pynę. Skyrių mokytojai supažindino su geraisiais mokiniais, kurie buvo apdovanoti knygomis: Merkytė Kristutė ir Viskantas Vytulis 1-mo sk., Gilvydis Rimvydas ir Algis Rūdis 2ro sk., Gražulytė Laura ir Linas Udrys 3-čio sk., Černauskaitė Gailutė ir Šepetyš Mandvydas 4-to sk. Gilvydytė Lidiya ir Petrulytė Danutė 5-to sk., Dovainis Paulius ir Gilvydytė Danutė 6-to sk., Erlingytė Marytė ir Veselkaitė Rasa 7-to sk., Lėlytė Alma ir Palaikytė Liana 8-to sk.

Iškilmės baigtos dainomis, kurias paruošė Rimas Kasputis ir Lietuvos himnu.

• Vlodo Vailionio partizaninio romano "LIKIMO AUDROSE", vaizduojančio pilną Džukijos partizanų veiklą, knyga jau gaunama Chicagoje Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St. Paštu galima užsisakyti pas autorį: V. Vailionis, 244 Sunnyside Ave., Munster, Ind. 46321. Knygos popierius labai geras, 344 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Pavykusi reprezentacija ir viešosios bibliotekos

Š.m. birželio 5 d. popietę į Clevelando Centrinės viešosios Bibliotekos patalpas suplaukė nemažas būrys lietuvių iš visų Clevelando priemiesčių, kas savo dalyvavimu pagerbtų Bicentennial šventės lietuvių komiteto pastangas, demonstruojant lietuvių įnašą į vietos kultūrinį gyvenimą. Moderni 375 vietų bibliotekos auditorija buvo beveik pripildyta. Publikoje buvo apie 15% ne lietuvių kilmės asmenų.

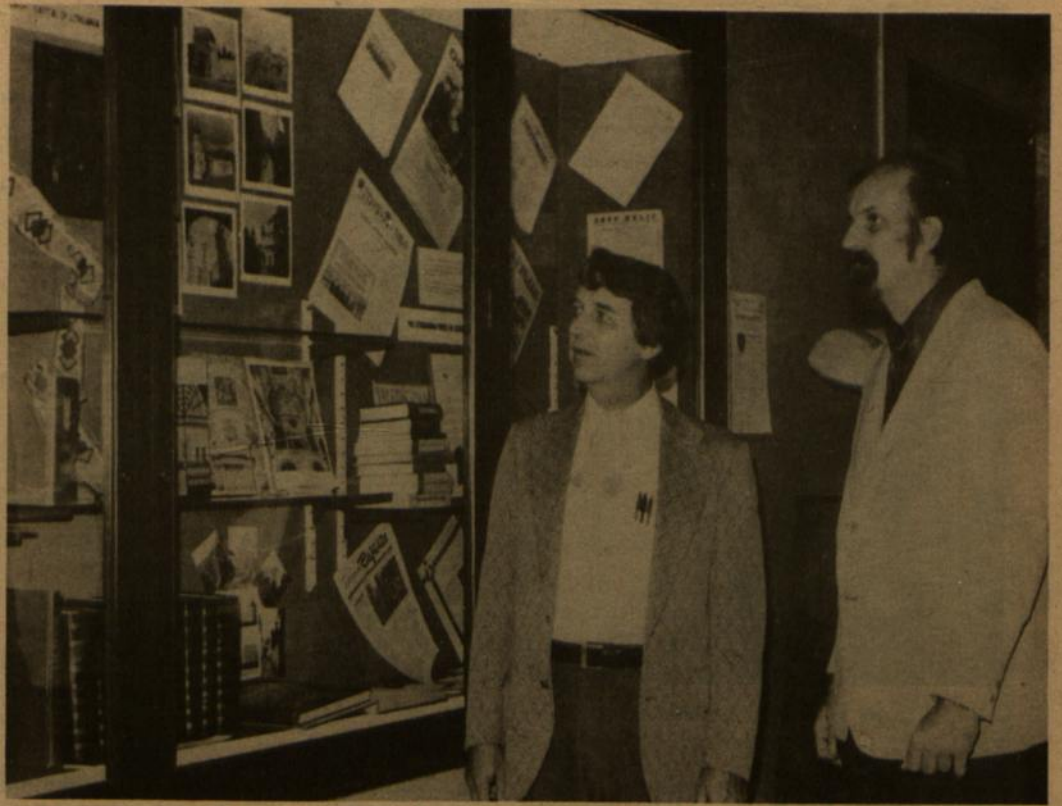
Programą atidarė p. Natalia Bezugloff, Clevelando Bibliotekos Užsienio Literatūros Skyriaus viršininkė ir Bicentennial tautybių festivalio programų koordinatorė. Trumpu žodžiu pasveikinusi šventės dalyvius ir iniciatorius, programos vadovavimą perleido Mildai Lenkauskienei, kuri, padėkos ženklui, įteikė bibliotekai Adomo Galdikio kūrinių knygą anglų kalba, su tikslu 'prisidėti prie Amerikos pasididžiavimo'.

Ryto Babicko vadovaujamas vyrų oktetas, šaunus savo išvaizda ir darnus savo repertuaro atlikimu, padainavo šešias dainas. Deja, atsižvelgiant į tai, kad ilgokoje programoje norėta parodyti bendrą lietuvių kultūrinio įnašo vaizdą, repertuaras buvo per ilgas ir sudarė pilnutinio koncerto ispūdį.

Dr. Viktoras Stankus savo trumpame žodyje tema 'Lietuva ir vakarų civilizacija' iškėlė mūsų retai tepabrėžiamus istorinius faktus, ypač civilinės teisės srityje 1529, 1566 ir 1588 metais išleisti Lietuvos Statutai buvo pirmieji Europos Žemynė teisės sukodifikavimo dokumentai po Justiniano penktame šimtametyje sukodifikuotų įstatymų. Įdomus fak-

tas, kad statutai, apsprendę socialines, teises, mokslo ir asmenines laisves, pirmą kartą teisės istorijoje įvedė garsiąją 'habeas corpus' privilegiją, kurią žymiai vėliau, beveik po 250 metų, išvedė anglai. Dr. Stankus pabrėžė Vilniaus akademijos pionierišką darbą mokytojų paruošimo srityje.

Dr. prof. John F. Cadzow, savo lietuviška veikla plačiai

Prof. A. Klimas ir prof. J. Cadzew prie vienos vitrinės Clevelando centrinėje bibliotekoje. V. Bacevičiaus nuotrauka

Prie birutininkių rūpesčių paruošto vaišių stalo. Iš kairės: pirm. V. Nagevičienė, Jarašūnienė, Budrienė, Stasienė.

pažįstamas mūsų visuomenei, kalbėjo apie lietuvių įnašą į Amerikos istoriją, taip pat iškeldamas eilę įdomių, mums mažai težinomų istorinių faktų apie pirmuosius lietuvius imigrantus: pirmasis kunigas Pennsylvanijos valsčiuje, Galicinas, pirmas aukšto mokslo institucijos

dekanas Aleksandras Kuršius New Yorke, ir eilę kitų. Paminėjęs mūsų operos dvidešimtmetį Chicagoje, išvardino visą eilę mūsų muzikinių vienetų. Lietuviškų parapijų, vidurinio ir aukštojo mokslo institucijų steigimas, gausi spauda, kurios tarpe net trys dienraščiai, iškelia

lietuvių kultūrinį įnašą virš ištisos eilės kitų, skaičiumi gausingesnį, tautybių. Po prof. Cadzow sekė Clevelande jau gerai pažįstamos, kad ir dar labai jaunos 'Nerijos' mergaičių choras, vadovaujamas Ritos Čyvaitės. Jaunos, patrauklios, tautiniais drabužiais pasipuošusios, su savo talentinga vadove mergaitės padainavo šešias skirtingų žanrų dainas. Nežiūrint jų puikaus pasirodymo, ir Nerija galėjo savo dainų skaičių sumažinti.

Toliau sekė prof. dr. Rimvydo Šilbajorio paskaita te-

ma 'Lietuviai poetai tremtyje'. Paskaita pasižymėjo jam charakteringu kondensuotu stiliumi, rafinuotu žodynu ir originalia analize. Tačiau tenka apgailestauti, kad, pradėdamas nuo mūsų aukštai vertinamo Bernardo Brazdžionio, dr. Šilbajoris mūsų didįjį poetą nuvertino, monotoniškai skaitydamas savo pasirinktai temai palankias citatas, bandydamas įrodyti, kad Brazdžionis 'nesupratęs gilios praradimo problemos, verkiąs, kaip vaikas praradęs namus, ir nežinąs, kodėl ...' Prelegentas iškelia Nyką Nyliūną, kuris 'radęs kalbą, pasižyminčią giliu istorijos pajautimu ta prasme, kad jis pripažįstas, jog žmonijos istorija esanti tik ištisa katastrofų grandinė. Ypatin go įvertinimo susilaukė Algimantas Mackus, 'gyvenęs giliame pasipiktinime -- mirtis esanti vienintelė realybė, karsto šalčio pajautimas'. Jis suradęs kalbą, kuri esanti glaudžiame sąlytyje su katastrofiškumo dimensijomis. Henrikas Radauskas naudojasi filosofiją visuose žmogiškojo išgyvenimo aspektuose poeziją pavesdamas į menišką esamę, pilną klasikinio, žiauraus grožio ... Ir taip priešpastatydamas tarptautinį liberalizmą tradicinėms lietuviškosioms vertybėms, prelegentas imponavo savo paskaita svetimtąučiams, tačiau toji paskaita tiek savo turiniu, tiek išvadomis liko svetima daugumai klausyto-

(Nukelta į 14 psl.)

Parodos rengėjai ir programos atlikėjai. Iš kairės: prof. J. Cadzew, I. Bublienė, R. Babickas, bibliotekos vedėja Mrs. N. Bezualoff, J. Stempužis, prof. R. Šilbajoris, dr. V. Stankus ir LB apyl. pirm. J. Malskis.

Viena iš vitrinų skoningai papuošta lietuviškais rankdarbiais Clevelando centrinėje bibliotekoje.

Dalis publikos bibliotekos auditorijoje klausosi atliekamos programos.

CLEVELANDE

(Atkelta iš 13 psl.)

jų, kurie lietuviškąsias vertybes atstovauja ir gerbia.

Po paskaitos Milda Lenkauskienė supažindino auditoriją su Vilniaus įkūrimo legenda. Leganda buvo pristatyta patraukliai ir įdomiai. Po to, užgesinus šviesas, sėdėnos ekrane pasirodė lėtai keičiamos Vilniaus vaizdu skaidrės. Radijo Valandėlės vedėjas Juozas Stempužis ėmė skaityti lietuviškai ištrauką iš Balio Sruogos raštu ... Ilgais protarpiais kaitaliojosi skaidrės su nunuogintos Vilniaus Katedros paveikslu, Biurute, Kęstučiu, Vytautu Didžiuoju ... O skaitymo turinys Gediminas, krivaičiai, Lizdeika – vedė ilgus pokalbius. Skaitymas truko virš 15 minučių – ilgiausia programos dalis ... Išvaragusi publika jau tinkamai nepajėgė įvertinti Grandinėšės šokėjų puikiai pašoktos Blezdingėlės ir Danutės Bankaitytės virtuoziško kanklių solo. Ir vėl į sceną įžygiavo vyrų oktetas su dar trimis dainomis. Į galą prisijungė Nerija, ir visi drauge efektingai sudainavo pabaigai "This is my country" Programa tęsėsi dvi valandas. Po programos svečius atgaivino Clevelando birutinių, vadovaujamos V. Na gevičienės ir J. Budrienės, paruošusių puikias vaišes lietuviškais ornamentais išdekoruotoje priėmimo salėje.

Reikia pripažinti, kad mūsų pasirodymas buvo paruoštas gerai, sugebant per trumpą laiką duoti gan tikslų mūsų kultūrinės veiklos istorinį vaizdą. Paskaitininkai be išimties kalbėjo trumpai ir savo kondensuotose paskaitose ne vien sugebėjo per duoti temų esmę, bet taip pat palaikyti klausytojų dėmesį, jų neišvarginant. Ateityje, mūsų muzikinių vienetų vadovai tokiomis progomis, kad ir būdami vieni iš svarbiausių ir efektingiausių programų dalyvių, turėtų atkreipti dėmesį į tą faktą, kad savo pasirodymu, nežiūrint kokio aukšto lygio jis bebūtų, jie atstovauja tik vieną iš daugelio mūsų kultūrinio gyvenimo sričių. Todėl ir repertuaro kokybė, o ne kie-

kybė, turėtų būti lemiantis faktorius tokias programas sudarant. Programos vadovė Milda Lenkauskienė savo užduotį atliko santūriai ir skoningai.

Dėl laiko stokos, programai užtrukus žymiai ilgiau negu numatyta, liko vos keletas minučių apžiūrėti antroje aukšte mūsų Bicentennial paroda. Ypatingai į akį metasi puikus Aleksandro Kuršiaus portretas, strategiškai išstatytas pačiame centre su trumpu, labai vykusiai suredaguotu aprašymu. Lietuviškos operos vitrina, kurioje patraukliai išstatytos mūsų Metropolitan operos žvaigždžių nuotraukos, kaikurios programos, gaidų rankraštis, maloniai patraukia akį. Istorinis langas labai įdomus savo medžiaga: Tado Kosciuskos gyvenimo faktai, senos nuotraukos ir t.t. Jaunimo literatūros vitrina meniška ir turininga. Gintaro dirbinių skrynios krinta mažesnis dėmesys todėl, kad pasigendama stambesnių užrašų. Bendrai paėmus, rengėjų pastangos parodė išsijautimą į mūsų reikšmingus gyvenimo faktus ir sugebėjo juos pristatyti plačiai publikai.

Sekančia proga p. Natalia Bezugloff, su malonumu davusi pasikalbėjimą "Dirvai", pasidžiaugė tiek mūsų programos puikiu pristatymu, tiek jos turiniu. Ji taip pat pareiškė susirūpinimą, kad lietuviškų knygų pareikalavimas esąs per mažas ir todėl ateityje gali būti prarastos mūsų knygų užpirkimui skirtos lėšos. Pastebėjusi, kad priemiesčiuose gyvena lietuviai gal ir nežino apie specialius bibliotekos pataravimus, ji paprašė painformuoti Dirvos skaitytojus sekančiais:

1. Mieste lietuviška knyga galima užsakyti telefonu 623-2825 ir jas po poros valandų atsiimti prie specialaus automobilistams skirto lango ant Rockwell Avenue. Knygas galima užsakyti arba pagal autorių ir pavadinimą, ar tik bendrai (penki naujesieji romanai, trys periodiniai leidiniai, vaikų knygos ir t.t.).

2. Nesilankantieji mieste, gali per savo vietines viešas

ias bibliotekas pareikalauti knygų iš centrinės bibliotekos minėta tvarka. Tas patarnavimas galioja ne vien Ohio valstybei, bet ir visam viešųjų bibliotekų tinklui. Pavyzdžiui, Floridoje gyvenant lietuviai gali per keletą dienų gauti lietuviškas knygas iš Clevelando.

3. Knygos yra pristatomos ligoniams ligoninėse, prieglaudose, sveikatos namuose, skambinant telefonu 623-2952.

Būtų pravartu, kad lietuviai, mylį lietuvišką knygą, tomis paslaugomis pasinaudotų, tuo labiau, kad jos nieko nekainuoja.

HOUSE FOR SALE

Marcella Rd. 3 bedrooms, large lot, near Our Lady Of Perpetual Help Church and Lithuanian Home. Broker. Call: 481-8442. (25-27)

FLORIDA

TAUTOS NELAIMIŲ MINĖJIMAS

Birželio mėn. 5 d. Palm Beach Lietuvių Klubas susirinkime trumpa įspūdinga programa buvo prisiminta Lietuvos okupacijos ir didžiųjų trėmimų liūdna suaktyvinti.

Klubo pirmininkas J. Daugėla jautriu žodžiu nusakė šių istorinių įvykių tragiškąją dalį ir pabrėžė dar vis ne tik tebegresiantį, bet nuolat didėjantį ko-

Šiomis dienomis iš Juno Beach Floridos į Kanadą nuolatiniam gyvenimui išsikėlė Loreta Dirsytė ir Ema Dirsienė. Palm Beach Lietuvių Klubas joms surengė gražias išleistuves. Klubo narės A. Garmienė ir O. Juozaitienė (dešinėje) įteikia klubo narių vardu dovanas.

Floridos Miami mieste buvo surengta tautybių lėlių paroda JAV Bicentennial sukakčiai atžymėti. Ypatingai žiūrovų dėmesį patraukė lietuviškų lėlių stalas. Nuotraukoje šio lietuviško pasirodymo rengėjos I. Andrijauskaitė, Ona Šilienė ir S. Zigmantienė bei dalis lėlių.

munizmo pavojų laisvajam pasauliui. Solistė J. Daugėlienė pagiedojusi himnus, pravedė tautos giesmę žuvusiųjų atminimui.

Po minėjimo buvo surengti bendri visų svečių pietūs, kurių parengimu rūpinosi klubo valdybos narės A. Garmienė ir O. Juozaitienė.

Pietų metu buvo atsiveikinta su klubo narėmis Ema Dirsienė ir Loreta Dirsytė, kurios, išgyvenusios net keturis metus Juno Beach, apsisprendė vėl grįžti atgal į šaltąją Kanadą.

Tiek Dirsienė, tiek Dirsytė buvo aktyvios klubo narės, abidvi labai daug prisidėjo prie Juno Beach lietuvių visuomeninio gyvenimo ir savo visada draugiška ir pakilia nuotaika įsigijo labai daug širdingų draugų. Palm Beach Lietuvių Klubas nariai tikrai dar ilgai labai širdingai gailėsios netekę tokių vispusiškai naudingų savo narių.

L. Dirsytė Floridoje užbaigė gimnazijos mokslus ir pilnai pasirengė akademiniams studijoms, kurias mano tęsti Kanadoje. Reikia manyti, kad Kanadoje jai susidarys daug geresnės sąlygos įsijungti ir į lietuvių akademikų tautinę veiklą. Abiems išvykstančioms klubo valdyba įteikė po dovanėlę ir atitinkamą adresą.

Šiame parengime be klubo narių dalyvavo dar ir daug svečių — atostogautojų, jų tarpe buvo mato mi ir Oniūnai, kurie vos tik

šiomis dienomis persikėlė iš New Yorko į Floridą nuolatiniam apsigyvenimui.

Sekančią dieną vietinėje šventovėje buvo iškilmingos pamaldos, kurias atlaikė ir pamokslą pasakė kun. A. Senkus. (dg)

FLORIDOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS — SVARSTYBOS

Dauguma lietuvių trokšta tarporganizacinių ir tarpasmeninių nedarnumų apsiraminimo, kad galėtų susikaupti pagrindinei išeivijos misijai — Lietuvos laisvei. Yra pagrindo daleisti, kad Floridoje esama didesnio nuošimčio visuomeniniai ir asmeniniai subrendusių lietuvių. Todėl jiems tiktų pirmiesiems bandyti surasti jei ne bendrą kalbą, tai bent jau pagrindus bendriems darbams.

Todėl Fort Myers Lietuvos Laisvės Forumas ėmėsi iniciatyvos sukviesti Floridos lietuvių patriotų, moterų ir vyrų, suvažiavimą — svarstybas, š. m. liepos 25 d., sekmadienį nuo 9:30 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Suvažiavimas įvyks Fort Myers mieste, Holiday Inn restorane, 2066 West First St., tel. (813) 334-2123. Jis yra ant pietinio (kairiojo) Caloosahatchee upės kranto, du bloka i vakarus nuo pagrindinio U.S. 41 kelio, arba 80-jo kelio tęsinyje į vakarus už 41-jo kelio.

Kviečiamas ne organizacijų atstovų, bet taika lietuviškoje šeimoje besisilijančių visų visuomenininkų — buvusių, dabartinių ir būsimų — suvažiavimas. Neturint visų adresų, asmeniniai kvietimai nebus siuntinėjami.

Teirautis: Lietuvos Laisvės Forumas, Rt. 17 Box 95, Fort Myers, Fla. 33905, arba telefonu (813) 694-5779 ir 332-2951.

PRESS MECHANICS
For Can Manufacturing Facility. Experienced required on double and multiple die presses. Pleasant rural surroundings out side of Detroit, Mich. Wages commensurate with experience & ability. Apply
DIVERSIFIED PACKAGES
730 Labell St.
Howell, Mich. 48843
517-546-6550 (24-28)

CLEVELANDE ir apylinkėse

Clevelande birželio 13 d. lietuvišką šeimą sukūrė Viktoras Laniauskas su Dalia Juodėnaite. Nuotraukoje jaunieji po su-tuoktuvų su tėvais ir palyda. Iš kairės: S. ir S. Laniauskai, jaunieji Viktoras ir Dalia Laniauskai, jaunosios močiutė A. Mockapetrienė, M. Laniauskas, J. Petraitytė ir B. ir E. Juodėnai. V. Bacevičiaus nuotr.

• **Kar. A. Juozapavičiaus** šaulių kuopos gegužinė įvyks birželio 27 d. 2 val. p. p. Beachland Park, Nauj. parapijos rajone. Veiks bu-fetas ir baras. Bus vertinga loterija. Visi maloniai kvie-čiami atsilankyti ir gražiai praleisti sekmadienio po-pietę.

• **Vincas Juodvalkis**, iš Yucaipa, Calif., buvo atskri-dęs į Clevelandą ir viešėjo pas sūnų ir dukterį. Ta pa-

čia proga aplankė savo bi-čiulius clevelandiečius. Pra-eitą pirmadienį išskrido at-gal į Kaliforniją.

• **A. Zaparackui** remti į kongresą Clevelande susior-ganizavo komitetas į kurį įeina: R. Babickas, I. Bub-lienė, L. Johansonas, A. Rukšėnas ir dr. V. Stankus. Asmenys, norį skirti auką, prašom įteikti vienam šių asmenų.

KANKLIŲ MUZIKOS REČITALIS

Onos Mikulskienės Kank-lių Muzikos Studijos moki-nių metinis rečitalis įvyks š. m. birželio mėnesio 27 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Lie-tuvių Namų didžiojoje sa-lėje.

Rečitalyje pasirodys dvi absolventės: Mirga Bankai-tytė ir Elena Muliolytė. Taip pat, savo pažangumą kankliavimo mene parodys septynios šios studijos stu-dentės, vienos pradedančios, kitos jau sekančiais metais baigiančios.

Po programos, studentų mamytės ruošia skanių py-ragaičių vaišes su kavute.

Kviečiami visi Tėvynę mylį ir mūsų tautinę muzi-ką vertiną lietuviai. Ateiki-te. Pasigrožėkite mūsų tau-tine muzika ir jaunučiais talentais, tą muziką karštai pamilusiais. Už įėjimą mo-kėti nereikia.

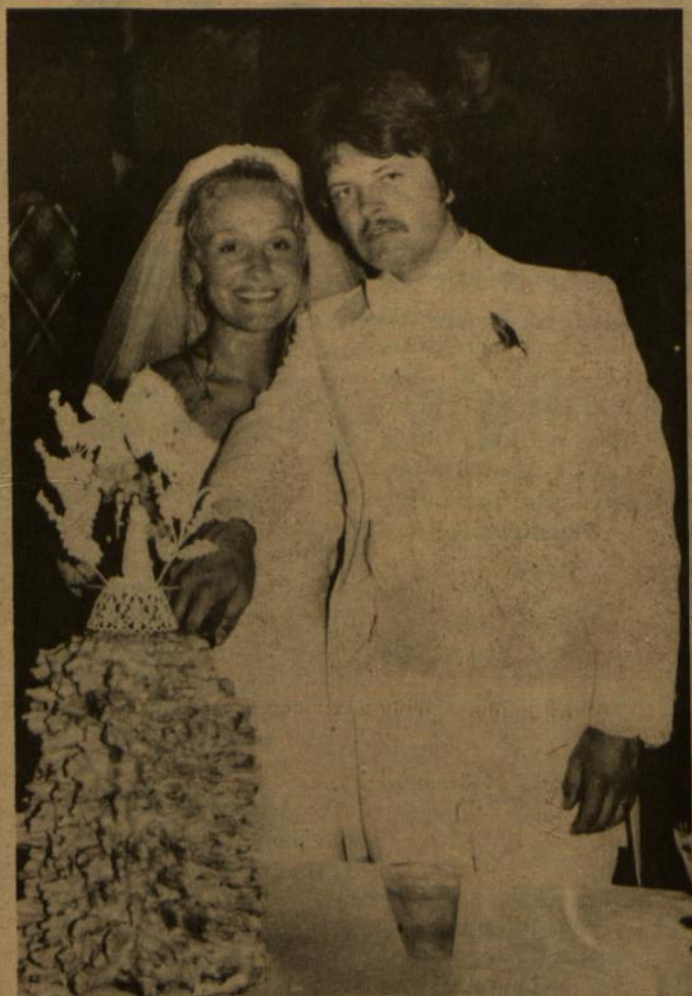
Mirga Bankaitytė

Elena Muliolytė

Paskutinis atsisveikinimas su a. a. V. Valdukaičiu. Gėlę ant karsto deda duktė J. Kijauskienė. Toliau stovi žmona, duktė ir sūnus. V. Bacevičiaus nuotr.

Liucija Vasiliauskaitė ir Kęstutis Tamošiūnas, birželio 12 d. susituokę Clevelande, pokilyje piauna vestuvinį raguolį.

V. Bacevičiaus nuotr.

• **Blossom Music Center** speciali programa "1776 iki Blossom" bus perduota lie-pos 3 d. 7 v. v. per TV 3 kanalą. Tom T. Hall bus specialus svečias šioje pro-gramoje.

TV šiai programai filma-vo ištikus metus ir žiūrovai matys dirigentą Lorin Ma-a-zel, Barry Manilow, Tony Bennett, Hellen Reddy ir ki-tas garsenybes.

Džazo segmentas šiai pro-gramai specialiai buvo fil-muotas New Orleane. Taip pat dalyvauja Karamu dai-nininkai.

Nepraleiskite progos pa-matyti šią programą.

• **DLK Birutės draugijos** padėkoje (Dirva Nr. 25), prisidėjusioms moterims prie vaišių organizavimo bibliotekos parodoje, ne vi-sos buvo birutietės.

• **Papildykite** savo turi-mą ligoninės draudimą ne-brangiu State Farm svei-katos draudimu, kuris ligos atveju, jums mokės iki \$30 per dieną padengti bet ko-kias išlaidas. Pilnam drau-dimo patarnavimui kreip-kitės pas Kęstutį Gaidžiū-ną, telef. 289-2128.

BAISŪJĮ BIRŽELĮ MININT

1940 ir 1941 metų birželio mėnesius kasmet minime su širdgėla kaip nelaimingiau-sius ir juodžiausius Lietu-vos istorijos įvykius. Tačiau vien nostalgijos ir verkšle-nimo aktų negana. Laisvėje esančių lietuvių misija yra skelbti visai žmonijai apie nuožmaus okupanto atneš-tas nekaltiems žmonėms ne-laimes ir kančias. Tuo pačiu priminti pavergėjui, kad mes NEPAMIRŠTAME IR NIEKADA NEPAMIRŠI-ME to, kas įvyko anais bir-želio mėnesiais.

Vienas iš veikliausių šios misijos vykdytojų yra VLIKas. Savo leidiniais, ra-dijo transliacijomis, nuola-tine kitų tautų vyriausybių informacija VLIKas nelei-džia pamiršti mūsų tautai padarytų skriaudų. VLIKo darbus lėšomis remia ir įga-lina Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondas. Aukos Tau-tos Fondui renka visose lie-tuvių kolonijose paskirti įgaliotiniai. Clevelande tas pareigas eina Henrikas Idzelis (1081 E. 176, Cleve-land, Ohio 44110, telef. 481-5183) ir jo talkininkai: dr. Viktoras Stankus, Ignas Gatautis, Romas Bridžius, Antanas Styra, Viktoras Palūnas ir Mykolas Smels-torius.

Birželio mėnuo skiriamas rinkti aukoms Tautos Fon-dui. Būkime dosnūs, nes tat būtų tinkamiausias ir pras-mingiausias būdas nelai-mingajam birželiui pami-nėti.

• **Jaunimo reikalais rū-pintis** LB Clevelando Apy-linkės valdyba pakvietė Li-ną Staškūną, kuris valdybos rinkimuose buvo pirmuoju kandidatu į valdybą.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie ke-lionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkit mū-sų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vėlan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

ATTITASYMAS

V. Abraičio padėkoje (Dirva nr. 25, 6 psl.) pirmoje skiltyje 7-ta eilutė iš apačios taisant korektūrą, pakeista eilutė iš kito straipsnio, tad tapo nesu-prantamas sakiny. Turėjo būti "... B. A. Zostautaitės-Tuck skoningą asmenišką dovaną. Džiaugiuosi, kad šia proga rengėjai nepamiršo visų dalyvių vardu prisiminti ir Dirvos 60-ties metų sukakties su 200 dolerių auka."

Per klaidą įdėtoji eilutė "nors Maskvoj, sulipdė tvir-" priklauso straipsniui "Raudonųjų melo įžulumas" (3 psl.).

• J. Kajeckas, Lietuvos Atstovas Washingtone, paguldė ligoninė. Jo žmona, kuriai padaryta plaučių operacija, jau nuo seniau guli ligoninėje. Atstovybės visus reikalus tvarko dr. S. A. Bačkis.

• Pranas Bastys, Dirvos bendradarbis Toronte, po automobilio katastrofos grįžo iš ligoninės ir palengva taisosi.

• Dirvos novelės konkur-sui gautos dar šios novelės: Epušės "Gegutė", Adomo Adomaičio "Adomo žaizda", Bijūno "Grijimas", Prūsų kovotojo "Dvidešimtojo amžiaus smūgis".

• Saulius Siemaška, iš New Yorko, baigė West Point karo mokyklą leitenanto laipsniu ir gavo bakalauro diplomą inžinerijoje. Šią mokyklą yra baigę Eisenhoweris, MacArthur, Patton ir kiti žymūs amerikiečių generolai. Po atostogų lt. S. Siemaška tarnybai vyks į Vokietiją.

• Aleksandras Karolius Kuršius buvo pirmasis New Yorko mokytojas ir gydytojas. Tai buvo prieš 400 metų. Liepos 4 New Yorko Altos pastangomis bus atidengta memorialinė lenta prie namo, kur jis dirbo. Prie to namo bus ir lietuvių pasirodymo vieta. Ten šoks tautinius šokius.

• J. Balbatas, gyv. Clevelande, atnaujindamas prenumeratą, Dirvos atsistatymui paremti atsiuntė auką 50 dol. Ačiū.

• Rūta Radžiūnaitė ir Darna Černiūtė, Omahos lietuvių kolonijoje žinomų aktyvių šeimų Stasio ir Marijos Radžiūnų, Jurgio ir Onos Černių dukterys, šį pavasarį aukščiausiai pažymiais baigė katalikišką Daniel Gross aukštesniąją mokyklą ir įsiregistravo į universitetus siekti specialybių. Radžiūnaitė studijuos kompiuterių mokslus Nebraskos universitete Lincolne. Kolonijoje priklauso skautėms, tautinių šokių graupei ir studentų klubui. Černiūtė studijuos Nebraskos universitete Omahoje. Mokslui skiria daug laiko, skaito knygas. Mėgsta jaunimą ir rdėl to laike studijų apsispręs būti mokytoja ar vaikų gailestingąja seserimi.

• Kun. J. Bakšys, Rochester, N. Y., Dirvos atsistatymui paremti atsiuntė 30 dol. Ačiū.

• A. Stukas, Elizabeth, N. J., atnaujindamas prenumeratą, Dirvos atsistatymui atsiuntė 17 dol. Ačiū.

• Teodora ir Aleksas Kojelevičiai, Kanados lietuviai ūkininkai, paaukojo 100,000 dol. Kanados Lietuvių Fondui.

• Vl. Skridulaitis, gyv. Naujoje Zelandijoje, atnaujindamas prenumeratą, Dirvai paremti atsiuntė auką 12 dol. Ačiū.

• Dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko pirmininkas, gegužės 31 d. turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su Ukrainos egzilų atstovais: Jaroslav Stetzk, egzilyje buvusiu ministeriu pirmininku, ir Anatolij Bendriy, Ukrainos informacijų centro Washingtone pirmininku. Pasikalbėjimas buvo atviras ir nuoširdus. Sutarta š. m. spalio mėnesį New Yorke turėti lietuvių-ukrainiečių atstovų konferenciją.

• Kęstutis K. Miklas, birželio 5 įvykusioje UBABATUNo metinėje konferencijoje išrinktas pirmininku. Jo pavaduotoju išrinktas latvis Ints Rupners, o finansų reikalams estas Rein Virkmaa. Iš lietuvių į direktoriatą išrinkta Helen Kulber ir Kristina Nemeikaitė, o antrininkais — Donatas Banaitis, Dalia Bulgarytė ir Jonas Klivečka. Kontrolės komisijoj lietuviams atstovauja kun. Barnabas Mikalauskas, O. F.M. šiai konferencijai pirmininkavo prel. Jonas Bal-kūnas. Konferencijos metu buvo taip pat paminėta ir BATUNo 10 metų veiklos sukaktis. Kalbas pasakė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, Simas Kudirka ir visa eilė kitų. Gauta daug sveikinimų. Sveikino Lietuvos diplomatinės šefas St. Lozoraitis, Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, pabaltiečių diplomatai ir eilė organizacijų.

DALYVAUKIME LIEPOS 4 D. PAMALDOSE WASHINGTONE

Washingtone, Nekalto Prasidėjimo šventovėje, kur yra ir šiluvo Marijos koplyčia, sekmadienį, liepos 4 d., lietuviai kviečiami kuo gausčiau dalyvauti ypatingose pamaldose, minint JAV 200 metų sukaktį. Šv. Mišios tą dieną prasidės 1:30 val. p. p.

Po mišių, 2:45 val. p. p. prie šiluvos koplyčios bus giedama lietuviškai šv. Mergelės Marijos litanija, ir giesmės, "Marija, Marija".

Nuo 3:30 iki 4:30 p. p. visų tautybių atstovai susirinks dar kartą pagrindinė šventovėn, kur planuojamas ypatingas Padėkos bei Pasiaukojimo Aktas.

Lietuvių dalyvavimą šiose apeigose koordinuoja Lietuvos Vyčių Washingtono kuopos pirmininkė Eva Migonis, tel. 202-298-6605, ir Ateitininkų Sendraugių Sąjungos vicepirmininkas Jonas Vaitkus, telef. 301-577-8614.

• LMK Federacija užprašė šv. Mišias birželio 27 d. 10 val. Pranciškonų koplyčioje Brooklyne už vėlę Ligijos Bieliukienės, mirusios prieš 10 metų. Po mišių bus trumpa akademija. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

• Edna Bražėnienė, Rt. 17, Box 95, Fort Myers, Fla. 33905 išlaikė nekilnojamo turto pardavėjos egzaminus ir gavo leidimą dirbti toje srityje. Ji mielai padeda norintiems įsigyti nuosavybę Floridoje.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Besperaitis, Cleveland 7.00
J. Jankus, Cleveland 2.00
E. Litvinas, Chicago 5.00
A. Aželis, University Hts., Ohio .. 7.00
O. Kajeckienė, Washington 5.00
J. Paršeliūnas, Brampton, Ont. 7.00
M. Biliūnas, Centerville, Mass. 2.00
V. Vaitkevičienė, Chicago 7.00
J. Andrašius, Chicago 2.00
W. Dautartas, Wickliffe, Ohio 3.00
V. Mackus, Chicago 7.00
R. Jasiūnaitė, Evanston, Ill. 2.00
D. Statkutė, Caracas 2.00
A. Karklius, Cleveland .. 7.00
K. Trimakas, Chicago 10.00
P. Mikšys, Juno Beach, Fla. 3.00
A. Ambraziūnas, Parma 7.00
P. Mockaitis, Chicago 3.00
A. K. Gruzdis, St. Petersburg, Fla. 3.00
S. Bajorinas, Waterbury, Conn. 5.00
A. Lagucki, Granada Hills 3.00
A. V. Ščiuka, Rochester 3.00
B. Zabiela, Yarraville, Australija .. 5.60
S. Petrauskas, Elizabeth, N. J. 7.00
J. Savickas, Chicago 2.00
A. Šova, Crown Point, Ind. 2.00
S. Lungys, Dearbon, Mi. 3.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

AUKOS DIRVOS ATSTATYMO FONDUI

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

P. A. Sutkai, Homewood, Ill. 100.00
A. Stukas, Elizabeth, N. J. 17.00
J. Bakšys, Rochester, N. Y. 30.00
R. Hennings, Claremont, Ca. 10.00
J. Balbatas, Cleveland 50.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• Algis Zaparackas, Michigano respublikonų partijos ketvirtasis vicepirmininkas, ir 18-to distrikto kandidatas į JAV kongresą, dalyvaus respublikonų tautinėje konvencijoje Kansas City rugpjūčio 16-20 dienomis, kurioje bus išrinktas respublikonų kandidatas į prezidentus. Michigano respublikonai birželio 12 d. savo konferencijoje Grand Rapids išrinko Algį būti atsarginiu delegatu, pasižadėjusių remti prezidentą Fordą. Tai nemažas laimėjimas lietuviui (ar tik nebus pirmas kartas, kai lietuvis pateko į tautinę demokratų ar respublikonų konvenciją?). (vn)

B. M. TARAŠKIENĖ, gyv. Wickliffe, Ohio, gavo diplomą Master of Art degree iš anglų kalbos Clevelando valst. universitete. Studijas ji tęsė penketą metų ir jai daug padėjo jos vyras Vincas, prižiūrėdamas penkis mamžamečius sūnus. Sveikinam su atsiektu mokslu pasisekimu.

SEWER

Immediate need for a sewer in our Awning Dept. Individual should be familiar with industrial sewing operation. Experience A plus. But not required. Hourly rate plus fringe benefits. Call Personnel Department. THE ASTRUP CO. 2937 West 25th St. Cleveland, Ohio 216-696-2800 Equal Opportunity Employer M/F (22-24)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

45 bed private hospital. Northeast Georgia. Charge nurses and rotating relief nurses. 3-11 and 11-7 shift charge nurse. 3-11 Emergency Room. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits.

Apply call or write RIDGECREST MEDICAL CENTER P. O. Box 376 Clayton, Georgia 30525 or Phone 404-782-4297 (21-28)

Tauriam Lietuviai,

A. A.

PRANUI NARVYDUI

mirus, sūnams ALGIRDUI ir VYTAUTUI, broliui JONUI ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Stella ir Vytautas

Abraičiai

A. A.

VLADUI MICKŪNUI

mirus, našlei ADELEI MICKŪNIE-NEI, sūnams ČESLOVUI, RIMUI ir ALMIUI bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Adolfas Kišonis
ir šeima